

prvi

zgornjevipavski časnik

latnik

Širimo znanje, krepimo učečo se skupnost že 60 let

V petek, 18. oktobra, je Ljudska univerza Ajdovščina praznovala jubilejno 60. obletnico svojega delovanja. Ob tej priložnosti je v Dvorani prve slovenske vlade potekal osrednji dogodek, na katerem smo se zaposleni, sodelavci, partnerji in udeleženci spomnili prehojene poti in obujali spomine na preteklo uspešno sodelovanje.



Ljudska univerza Ajdovščina je danes sodoben center za izobraževanje odraslih, ki deluje v sodobno urejenih prostorih v središču mesta. Kot glavna nosilka te dejavnosti v Zgornji Vipavski dolini si Ljudska univerza Ajdovščina prizadeva za čim boljše pogoje delovanja in skrbi za razvoj tovrstnega izobraževanja. K razvoju prispeva z aktivnim delovanjem na evropski in nacionalni, najbolj neposredno pa na lokalni ravni. Zasluge za to, da lahko danes ponosno trdimo, da imamo v naši občini odlične pogoje za izobraževanje odraslih, imajo vsi, ki so kadarkoli sodelovali in bili vključeni v katero od dejavnosti Ljudske univerze Ajdovščina.

2

Ajdovsko letno kopališče med najboljšimi v Sloveniji



Že 29 let zapored, kopalke in kopalci slovenskih kopališč, čez vse poletje izbirajo najboljša kopališča in jih tako nagradijo za izboljšanje ponudbe in skrbnost. Na gradu Rače so na slavnostni prireditvi, v sredini oktobra,

podelili priznanja najboljšim v šestih kategorijah.

V kategoriji letnih kopališč so kopalci tokrat največ glasov namenili celjskemu letnemu kopališču, na drugo mesto se je uvrstilo Mestno kopališče Višnja Gora, na tretje pa Letno kopališče Ajdovščina. Priznanje je prejel direktor Zavoda za šport Ajdovščina g. Uroš Pintar.

Ob tej priložnosti se Zavod za šport Ajdovščina zahvaljuje vsem uporabnikom letnega kopališča za obisk in posredovanje oglasov.

V Športnem centru Ajdovščina se bomo tudi v prihodnjih letih trudili vzdrževati ter obnavljati športno infrastrukturo. Ob tem pa bomo nadgrajevali tudi raznoliko ponudbo programskih vsebin.

Zavod za šport Ajdovščina

Zaposlitveni bazar

Za lažjo odločitev o šolanju

V veliki dvorani Zavoda za šport Ajdovščina je 22. oktobra potekal že sedmi zaposlitveni bazar.

Mladinski projekt, ki ga Mladinski kulturni center Hiša mladih Ajdovščina organizira v sodelovanju z Občino Ajdovščina in Zavodom za šport, se izkazuje za doprinos mladim pri njihovi lažji karierni usmerjenosti in izbiri nadaljnjega izobraževanja. Tokrat se je osnovnošolcem iz Cola, Dobravelj, Otlice, Vipave, Šturij in Ajdovščine predstavilo osem srednjih in poklicnih šol ter štiri podjetja iz regije. S programom na bazarju in ogledom sejmišča ni manjkalo idej in motivacije za naprej.



Jesenske aktivnosti



Čeprav smo že kar dobro zakorakali v koledarsko jesen, se narava in predvsem temperature ne zdijo nič kaj jesenske. Sončno vreme pa je kot nalašč za tiste, ki imate radi jesenske gozdne 'športe'. S tem mislim seveda na gobarjenje in nabiranje kostanja. Kaj je lepšega kot jesenske dni preživljati ob nabiranju omenjenih dobrot, ter si iz nabrane privoščiti zdravo kosilo ali večerjo iz narave. Vsekakor pazite, da vas ne doleti kazen zaradi prevelike količine nabranih dobrot. Pri gobah pa previdno, da ne pride do zastrupitve!

Ko govorimo o športu, pa naj omenim še enega. Prihaja šport rezljanja buč, ki lahko popestri dan tako mlajšim kot starejšim generacijam. Običaj, ki ga zelo resno praznujejo v Ameriki, je vsako leto bolj priljubljen tudi v naših krajih. V mojem otroštvu je izrezljane buče na ogled postavilo le nekaj hiš v vasi, danes pa lahko številne umetnine opazujemo na vsakem vogalu.

Glede na to, da številni ljudje ne godujejo nad vplivom amerikanizacije, je zelo zanimivo dejstvo, da ima noč čarovnic pravzaprav korenine v Evropi. Galci, ki so prihajali iz zahodnega dela Evrope, so namreč praznovali praznik sonca. Verjeli so, da se v tem obdobju zidovi med življenjem na Zemlji in onstranstvom tako stanjšajo, da duhovi mnogo lažje prehajajo med svetovoma. V želji, da bi se obvarovali pred njimi, so se našemili v strašne maske.

V kolikor sem vas prepričala in navdušila nad ustvarjanjem, lahko kakšno fotografijo izrezljane buče pošljete tudi v naše uredništvo.

Kristina Birska

Občina Ajdovščina na 25. mestu

Analiza razvitosti občin, ki so jo opravili s pomočjo kazalnikov sistema ISSO, je pokazala, da je najbolj razvita občina kar slovenska prestolnica. Občina Ajdovščina pa je od lani napredovala za 11 mest in skočila na 25. mesto med 212 občinami v Sloveniji.

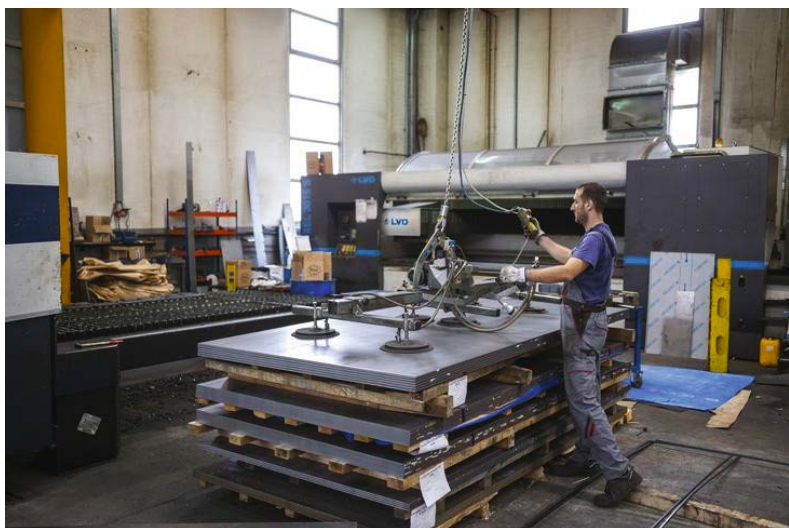
ISSO je kratica za Informacijski sistem slovenskih občin, ki ga uporabljajo za primerjalno presojo oz. vrednotenje občin. Uporablja ga tudi projekt Zlati kamen. Analiza temelji na treh glavnih pogledih - na doseženi razvoj (kazalniki stanja), na razvojno dinamiko (kazalniki dinamike) ter na razvojno pomembne aktivnosti občine (kazalniki aktivnosti).

Sistem ISSO združuje vse najpomembnejše dostopne kazalnike razvoja na ravni občine. Letošnja verzija sistema vključuje 54 kazalnikov uspešnosti z osmih področij: demografije, proračunske učinkovitosti, gospodarstva, trga dela, izobrazbe, življenjskega standarda,

socialne kohezije in politične kulture ter okolja.

Po tem ocenjevanju so zelo visoko razvite oz. najbolj razvite občine Ljubljana, Trzin, Komenda, Cerklje na Gorenjskem in Naklo. Občina Ajdovščina je v drugi skupini visoko razvitih občin, teh je 36, in je na visokem 25. mestu. Lani je bila Občina Ajdovščina na 36. mestu in zmagovalka zahodne Slovenije (za projekt Zlati kamen je država razdeljena zgolj na štiri regije).

Med vsemi primorskimi občinami je nekoliko presenetljivo najvišje uvrščena Občina Šempeter-Vrtojba, Koper je denimo na 28. mestu.



Vipavska dolina med Top 100 destinacij

Organizacija Green Destinations s sedežem na Nizozemskem je tudi letos razglasila 100 najbolj trajnostnih destinacij na svetu. Na seznam se je uvrstilo 31 slovenskih destinacij, med katerimi je tudi Vipavska dolina, ki se tudi sicer ponaša s srebrnim znakom Slovenia Green Destination.



Letošnja konferenca Global Green Destinations Days, ki je potekala med 8. in 12. oktobrom v Zagrebu in na Malem Lošinju, je slovenskim destinacijam Zelene sheme slovenskega turizma ponovno prinesla potrditev, da je trajnostna

usmeritev slovenskega turizma z razvojem nacionalne certifikacijske sheme, primer globalne dobre prakse in vzor številnim drugim destinacijam, ki pri razvoju turizma stavijo na trajnost.

TIC Ajdovščina

60 let Ljudske univerze Ajdovščina



Prisotne je najprej nagovorila direktorica Ljudske univerze Ajdovščine Eva Mermolja, ki je povedala, da 60 let Ljudske univerze Ajdovščina pomeni 60 let organiziranega, sistematičnega in načrtnega razvoja izobraževanja odraslih v naši občini. »Zagotovo so bili izzivi pred šestdesetimi leti drugačni, kot tisti, s katerimi se soočamo danes, pa vendar se je znala ljudska univerza vedno prilagajati času in prisluhniti potrebam ljudi,« je v svojem nagovoru poudarila direktorica.

Z nagovorom je nadaljeval župan občine Ajdovščina Tadej Beočanin, ki Ljudsko univerzo Ajdovščina vidi kot pomembnega akterja pri razvoju lokalne skupnosti in gospodarstva. Občina se zaveda pomena izobraževanja odraslih, kar dokazuje tudi jubilejno priznanje za izjemen prispevek naše ljudske univerze k vsestranskemu razvoju občine Ajdovščina skozi 60 let, ki ga je župan izročil direktorici.

Večer se je nadaljeval s programom Folklornega društva Gartrož in Godalnega kvarteta NOVA. Prisluhnili smo tudi zanimivemu pogovoru s prof.

dr. Ano Krajnc, zaslužno profesorico ljubljanske univerze, prejemnico reda za zasluge Republike Slovenije na področju izobraževanja odraslih ter prejemnico najvišjega svetovnega priznanja za prispevek k razvoju izobraževanja odraslih v teoriji in praksi, zaradi česar je bila sprejeta v »Halo slavnih« na Univerzi v Oklahomi, in nekdanjo direktorico Ljudske univerze Ajdovščina gospo Božo Bolčina. Obe sogovornici sta nam na kratko predstavili pot Ljudske univerze Ajdovščina od njenih začetkov do zdaj ter se deloma ozrli tudi v prihodnost.

Ljudska univerza Ajdovščina je danes sodoben center za izobraževanje odraslih, ki deluje v sodobno urejenih prostorih v središču mesta. Kot glavna nosilka te dejavnosti v Zgornji Vipavski dolini si Ljudska univerza Ajdovščina prizadeva za čim boljše pogoje delovanja in skrbi za razvoj tovrstnega izobraževanja. K razvoju prispeva z aktivnim delovanjem na evropski in nacionalni, najbolj neposredno pa na lokalni ravni. Zasluge za to, da lahko danes ponosno trdimo, da imamo v naši občini odlične pogoje za izobraževanje odraslih, imajo vsi, ki so kadarkoli sodelovali in bili vključeni v katero od dejavnosti Ljudske univerze Ajdovščina.

Po uradnem delu programa je sledilo prijetno druženje sodelavcev, partnerjev in udeležencev, ki že 60 let soustvarjajo uspešno zgodbo Ljudske univerze Ajdovščina. Večer se je zaključil v veselem duhu, manjkala pa ni niti jubilejna torta.

Manca Bolčina



Župan nagovoril ajdovske brucke in bruce

Klub Ajdovskih študentov vsako leto priredi brucovanje, ki ga začnejo s krajšim kulturnim programom, potem pa z zabavo nadaljujejo v eni izmed ljubljanskih diskotek. Letos se je brucovanja udeležilo lepo število študentk in študentov, ki jih je v torek, 15. oktobra v Ljubljani obiskal tudi župan Tadej Beočanin.

Študenti so že zakorakali v novo študijsko leto, še posebej velik korak je to predstavljalo za študente prvih letnikov. V krajšem kulturnem programu, v katerem so sodelovali tudi pevci Primorskega akademškega zbora Vinko Vodopivec, je zbrane nagovoril tudi župan Tadej Beočanin. »Brucke in bruci – srečno pri študiju, veliko novih znanj, zagona in pa čim več novih poznanstev. Vse to boste potrebovali – zase in za skupnost, ki računa na vas. V Ajdovščini pa

bomo še naprej ustvarjali mladim prijazno občino za takrat, ko se vrnete,« je svoje sporočilo

ajdovskim bruckam in brucem sklenil župan.





Mladost na burji vse bolj združuje

Nov vzgojni program Občine Ajdovščina Mladost na burji vključuje vse več otrok in mladih – trenutno je v program vključenih že skoraj 1.500 otrok in mladih. Nekateri so v program vključeni kot posamezniki (približno 70), ostali v programu sodelujejo kot skupina. Otroci, ki se prijavljajo kot skupina, izvajajo aktivnosti v okviru šole. Nekateri so tako v okviru šole v prejšnjem mesecu obiskali InCastro in izvajali druge aktivnosti po lastni izbiri.

Mladost na burji je izviren program, v katerem so se povezali Občina Ajdovščina, Inštitut za mladinsko politiko, vrtec, osnovne in srednja šola, strokovnjaki na področju vzgoje in izobraževanja, nevladne organizacije in javni zavodi. Skupaj želijo med otroki in mladimi krepiti pripadnost

vključene v program, izbirajo med pestro ponudbo aktivnosti. Lahko se udeležijo tekaške prireditve 100 ob mrzli reki in pomagajo pri fotografiranju, podelitvi priznanj in pripravi drugih promocijskih sredstev. Dom starejših občanov Ajdovščina išče prostovoljce za nastop na novoletni zabavi,



lokalni skupnosti in jih spodbuditi k aktivnemu sodelovanju pri ustvarjanju boljšega okolja za življenje in razvoj. »Veseli smo, da je program, s katerim smo orali ledino, deležen tolikšnega zanimanja in podpore že v samem začetku. Ponosni smo, da se lahko naše okolje zanese na aktivne mlade, ki so sprejeli izziv in se zavezali, da bodo s svojimi prostovoljnimi in prizadevnimi aktivnostmi pridobivali kompetence za osebno rast, predvsem pa za aktivno udejstvovanje v skupnosti,« je pojasnila Rozana Mužica z Inštituta za mladinsko politiko.

V prihajajočih mesecih lahko posamezniki in skupine,



Veter v jadra razvoju turizma

Podatki o obiskih Vipavske doline kažejo na konstantno rast. Tudi domačini prepoznavajo v turizmu priložnost za zaslužek in tako se viša število nastanitvenih zmogljivosti (apartmaji, kampi), vse več je tudi novih turističnih produktov (adrenalinski športi, vodeni izleti, kulinarčna doživetja ...). Ambicija Vipavske doline je razpotegniti sezono čim dlje v jesen in zimo, v skladu s sloganom »Vipavska dolina. Vse drugače. Vse leto.«



Enotna blagovna znamka Vipavska dolina in pa njena lanska uvrstitev med top 10 destinacij Evrope (Lonely Planet) sta nedvomno pomenili dobro osnovo za odmevnejšo promocijo. V skladu z rekom 'Kuj železo, dokler je vroče' se je dolina predstavila na vseh pomembnejših sejmihi ali velikih dogodkih v bližini, bodisi samostojno bodisi pod okriljem Slovenske turistične organizacije (STO) ali SPIRIT-a. Spodbudni rezultati lanskimi aktivnostmi narekujejo nadaljevanje promocije. Tako je TIC Ajdovščina v začetku oktobra zastopal Vipavsko dolino na turistični borzi IFTM Top Resa v Parizu. Francozi Slovenijo zaznavajo kot destinacijo, odmaknjeno od množičnega turizma, primerno za raziskovalce in za avanturiste. Vipavska dolina se je obiskovalcem predstavila kot avtentična destinacija za preživljanje drugačnih počitnic.

Nato se je v Riminiju odvijal TTG Travel Experience, vodilni dogodek potovalne industrije v Italiji, ki je hkrati eden pomembnejših mednarodnih B2B turističnih dogodkov v Evropi. Rimini je torej prava izbira za vse deležnike, ki želijo svojo prisotnost na italijanskem trgu utrditi ali povečati. Italijani cenijo neokrnjeno naravo, kakovostno lokalno kulinariko ter raznolike možnosti za rekreacijo, predvsem pa radi poskusijo nekaj novega. V tej smeri se je na razstavnem prostoru STO predstavila tudi Vipavska dolina, za katero je italijanski trg zaradi bližine še toliko bolj pomemben.

Lepa priložnost za nagovarjanje Italijanov za obisk naše doline sta bila tudi dva množično obiskana dogodka tik za mejo – Okusi ob meji (Gusti di frontiera) v Gorici in 51. Barkovljanka v Trstu. Za Barkovljanko (Barcolano), ki jo oglašujejo

kot najbolj množično jadrarno regato na svetu, je ob atraktivnem tekmovalnem delu značilen tudi nadvse pester spremljevalni program. Petdnevno dogajanje zadnja leta privabi več kot 300 tisoč obiskovalcev! Drugo leto zapored se je v Trstu



predstavljala tudi Vipavska dolina. Lani je Vipavska dolina pozornost vzbujala z Burja busom, ki je bil postavljen ob Velikem kanalu (Canal Grande) nedaleč od znamenitega Rusega mosta (Ponterosso). Lanske izkušnje so bile zelo pozitivne, zato je bilo smiselno s promocijo nadaljevati, tokrat pod okriljem Slovenske turistične organizacije na osrednjem prizorišču ob četrtem pomolu. Obisk stojnice, ki je vabila na

posebna, butična doživetja, je bil nad pričakovanji.

Kljub okrepljeni zasebni pobudi pa še vedno ne premoremo hotela, ki bi bil sposoben prenočiti cel avtobus obiskovalcev, kar je velika pomanjkljivost. Zato je razvojna agencija ROD iz Ajdovščine v začetku tedna sodelovala na največjem evropskem investicijsko-nepremičninskem sejmu EXPO REAL v Münchnu in sicer pod okriljem agencije SPIRIT Slovenija. Tujim vlagateljem je uspešno predstavljala različne investicijske priložnosti, ne le za hotele, tudi za tematske in doživljajske parke in druge infrastrukturne objekte, ki bi lahko dodali veter v jadra razvoju turizma pri nas.

Je pa predstavništvo Slovenske turistične organizacije v

Nemčiji sejem v Münchnu izkoristilo za promocijski dogodek, kjer je izbranemu občinstvu predstavilo ponudbo manj znanih, a atraktivnih slovenskih turističnih destinacij. Turistično ponudbo, povezano z neokrnjeno naravo, produkte z višjo dodano vrednostjo in gastronomsko ponudbo so predstavile destinacije Vipavska dolina, Kočevsko, Koroška, Pomurje in Jeruzalem-Ormož.



Sorodna društva združena

S selitvijo Glasbene šole Vinka Vodopivca v obnovljeno stavbo nekdanje gimnazije oziroma osnovne šole so se sprostili prostori na Štrancarjevi ulici v Šturjah, prav tako pa tudi v nadstropju stavbe na Gregorčičevi ulici (nad Štekarjem). Občina je izpraznjene prostore namenila delovanju domačih društev in nevladnih organizacij.



Občina Ajdovščina je pristopila k smiselnemu združevanju posameznih društev in organizacij na podlagi sorodnih dejavnosti. V prostore nad Štekarjem so se tako poleg javnega sklada za kulturne dejavnosti in ajdovskega planinskega društva umestila še društva, ki se ukvarjajo s socialnimi in drugimi preventivnimi programi.

Na Gregorčičevi ulici št. 17 imajo tako sedeže Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Planinsko društvo Ajdovščina, Zveza društev za socialno gerontologijo, Medgeneracijsko društvo 4 letni časi, Center Nadja, Zavod Pelikan – Caritas,

Društvo za psihosocialno pomoč Pluton in Slovensko društvo Hospic.

V stare prostore glasbene šole na Štrancarjevo ulico pa se selijo društva, ki se v pretežni meri ukvarjajo s športnimi, kulturnimi in drugimi tehničnimi dejavnostmi. Društva in organizacije se bodo združevale tudi v Rizzatovi vili, kjer bodo ostale politične stranke, sindikalno združenje in veteranske ter domoljubne organizacije. V nekdanji vojašnici Srečka Kosovele ostajajo glasbena društva, ljubitelji starodobnikov in namiznega tenisa.

Brane Jazbar:

Pozdrav soncu

Petomajski nagrajenec Brane Jazbar je Občini Ajdovščina podaril eno svojih novejših del. Akril na platnu z naslovom 'Pozdrav soncu' poslej krasi zgornjo avlo občinske stavbe.



Tudi iz podarjene slike vejeta poudarjena barvitost in kompozicijska razigranost, ki sta temelj Jazbarjevega likovnega izrazoslovja in simbolike. V posebno atmosfero in svetlobo ujeto ljubezen do rodne pokrajine izraža s kipečim temperamentom, tako

značilnim za njegov zadnji opus.

Branko (Brane) Jazbar je leta 2017 prejel petomajsko priznanje Občine Ajdovščina in sicer za predano pedagoško delo v umetnosti in športu ter za priznano umetniško ustvarjanje.

Ravnatelji slovenskih glasbenih šol so se zbrali v Ajdovščini

Na Glasbeni šoli Vinka Vodopivca Ajdovščina je 17. in 18. oktobra potekala 36. skupščina in strokovno srečanje Zveze slovenskih glasbenih šol.

Zveza slovenskih glasbenih šol je strokovno združenje ravnateljev slovenskih glasbenih šol in konservatorijev, zasebnih glasbenih šol in glasbenih šol iz zamejstva. Poleg povezovalne vloge zveza skrbi za strokovni napredek glasbenega šolstva, organizira tekmovanja, revije in druge nastope ter spodbuja razvijanje glasbene kulture v slovenskem prostoru. Zveza slovenskih glasbenih šol ima skupščino dvakrat letno; v aprilu je vsakokrat v Cerknici, kjer se podelijo Gerbičeve nagrade in priznanja zaslužnim glasbenim pedagogom, jeseni pa vsako leto v drugi od skupno 61 glasbenih šol. Ajdovska glasbena šola, ki je lansko leto praznovala 70 let delovanja, je letos končno dobila nove prostore in si s tem odprla možnosti, da gosti tudi tako pomembne dogodke na državni ravni.

Kot se spodobi, se je prireditelj začela z glasbenim programom. Koncertna dvorana nove šole je ob tem doživela svoj krstni nastop, ki bo z razlogom zapisan v zgodovino. Zadonele so namreč veličastne harmonije Carmine Burane, scenske kantate Carla Orffa. Pod taktirko Jerice Rudolf so izbrane dele ob zvokih dveh klavirjev (Ana Knez in Marko Kanalec) izvajali: solista Nina Kovšca (sopran) in Rok Zelinšček (bariton) ter mešani pevski zbor in otroški zbor, ki so ga sestavljali učenci



iz razredov nauka o glasbi in solfeggia učiteljice Mojce Sirk in učitelja Miroslava Paškvana. Vse pevce je pripravila Jerica Rudolf, ki je poskrbela tudi za celostno podobo in režijo. Avtorja fotografij in obdelave sta Miran in Sara Krapež, za projekcijo in luč pa je poskrbel Gašper Dolgan.

Sledil je strokovni posvet ravnateljev o aktualnih problemih glasbenega šolstva. 45 zbranih ravnateljev je rešitve iskalo tudi s pomočjo gostov, ki so se pridružili srečanju: predstavnik Ministrstva za šolstvo, znanost in šport Marija Gregorc, Dimitrij Beuerman z Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, dr. Ivan Florjanc iz Nacionalne komisije za glasbeno šolstvo ter glavni inšpektor Inšpektorata za šolstvo in šport Simon Slokan. Ob dejstvu, da je

bilo srečanje v sveže obnovljeni stavbi glasbene šole, navzoči niso skoparili s pohvalami. Strinjali so se, da je to ena najlepših glasbenih šol in izrazili veselje, da se občinska politika v Sloveniji zavzema tudi za gradnjo in obnovo glasbenih šol, kar kaže, da se župani in drugi odgovorni zavedajo pomena glasbenega šolstva in kulture.

Gostiteljica Bernarda Paškvan, ravnateljica Glasbene šole Ajdovščina, je poleg organizacije strokovnega srečanja poskrbela tudi za to, da so si gostje ob dvodnevem bivanju v Vipavski dolini ogledali lokalne znamenitosti. Sprehodili so se po starem mestnem jedru Ajdovščine, si ogledali izvir Hublja in začutili utrip Vipavske doline znotraj obzidja Vipavskega Križa.

Katarina Vidmar

Razvojni načrti občin

V Novi Gorici so se župani severno primorskih občin sestali s primorskimi poslanci v državnem zboru. Seznanili so jih s prioritetami regije, pa tudi težavami, ki spremljajo pridobivanje razvojnih sredstev iz EU (zaradi razlik v statusu med zahodno in vzhodno kohezijsko regijo).

Župani so predstavili poglede na upad financiranja in razvojnih sredstev, ki so ključnega pomena za razvoj lokalnih skupnosti. Na srečanju so med drugim izpostavili pomen infrastrukturnega ogrodja, s katerim se lahko razvija tako gospodarstvo, gradnja stanovanj kot tudi turizem.

Razpravljali so tudi o problematiki financiranja občin, zlasti pri zagotavljanju sredstev za osnovne šole, vrtce, šolske prevoze, gradnjo komunalne infrastrukture in vzdrževanje cest. Izpostavili so tudi pomanjkanje sredstev za obnovo kulturne dediščine in problematiko na področju republiškega stanovanjskega sklada. Župan Tadej Beočanin je opozoril na



pomanjkljive načine financiranja tudi za večje regijske centre, ob tem pa opozoril na zahtevne in dolgotrajne birokratke postopke s strani države, ki močno upočasnjujejo realizacijo zastavljenih projektov.

Posveta o razvojni tematiki so se poleg severnoprimerških županov udeležili tudi predsednik Kluba primorskih poslancev Marko Bandelli in poslanci Danijel Krivec, Robert Pavšič, Gregor Perič in Vojko Starović.



Poslovne priložnosti v Ajdovščini

V sklopu dogodka See Meet 2019, ki ga soorganizira tudi Razvojna agencija ROD Ajdovščina, je potekalo še srečanje v Ajdovščini, ki so se ga udeležili predstavniki poslovnega kluba s Kosova in podjetniki iz Italije. Seznanili so se z ukrepi Občine Ajdovščina za spodbujanje razvoja gospodarstva in priložnostmi za naložbe.

V Mariboru je potekalo dnevno poslovno srečanje Jugovzhodne Evrope pod imenom SEE MEET Slovenia 2019, ki se ga je udeležilo 190 udeležencev iz štirinajstih držav. Osnovni cilj srečanja je ponuditi platformo, v okviru katere lahko podjetja najdejo ali nadgradijo že obstoječe poslovne povezave v jugovzhodni Evropi. Tako je Razvojna agencija ROD Ajdovščina na srečanje v Ajdovščino povabila predstavnike tujih podjetij, ki razumejo moč mreženja in ki se želijo

povezovati ter širiti posel hitreje in bolj učinkovito. Posvet je bil namenjen predvsem predstavitvi investicijskih priložnosti v naši občini. Župan Tadej Beočanin je gostom predstavil ukrepe za spodbujanje gospodarstva, ki jih občina uspešno izvaja, in izpostavil primere dobrih praks pri gradnji poslovnih con. Ob tem je orisal še projekte, za katere občina išče investitorje, s poudarkom za načrtovano gradnjo Ribnik SB2 in hotelov v Ajdovščini in na Predmeji.



Pomen zdrave skupnosti

Rožnati oktober

Rožnati oktober je mednarodni mesec osveščanja o raku dojke, ki je najpogostejša oblika raka pri ženskah. Tudi Center za krepitev zdravja iz Ajdovščine je v rožnatem oktobru z raznovrstnimi dogodki in preventivnimi dejavnostmi opominjal in ozaveščal o pomenu zdravega načina življenja. Osrednji dogodek se je odvil ob dnevu zdravja, 15. oktobra.

Center za krepitev zdravja iz Ajdovščine se je v mesecu zdravja povezal z vodstvi krajevnih skupnosti, kjer so patronažne sestre vodile delavnice samopregledovanja dojke. Osrednji dogodek "Dan zdravja" se je odvil 15. oktobra na Osnovni šoli Šturje s predstavitvijo preventivnih programov, meritvami in svetovanji. Dogodka se je udeležil tudi župan Tadej Beočanin, ki je v svojem nagovoru izpostavil pomen zdrave in

vitalne družbe. »Poskrbite za svoje zdravje z zdravim načinom življenja, z odzivnostjo na vabila preventivnih programov v naši občini, da bomo še naprej občanom prijazna in zdrava skupnost,« je v svojem nagovoru izpostavil župan.

Aktivnosti ob rožnatem oktobru so se sklenile s predavanjem ajdovskega kirurga dr. Erika Breclja, v sredo, 16. oktobra v večnamenskem prostoru Ljudske univerze.



Posvet županov o zeleni mobilnosti Vipavske doline

V Ajdovščini je 18. oktobra potekal posvet o novi mobilnosti v občinah Vipavske doline. Pobudnik srečanja je Občina Ajdovščina v sodelovanju s Strateškim razvojnim partnerstvom na področju mobilnosti SRIP ACS in platforme za zeleno mobilnost EDISON. Posveta so se udeležili župani in predstavniki petih primorskih občin.

Občina Ajdovščina si trdno prizadeva za zmanjšanje škodljivih vplivov na okolje, ki so posledica obstoječega prometa, predvsem pa stremi k razvoju zelenih tehnologij in podpira številne demonstracijske projekte razvoja in uvajanja novih rešitev na področju zelene mobilnosti. Zato je tudi pobudnica posveta županov, s katerim želi prispevati k razumevanju problematike uvajanja novih tehnologij in pristopov ter aktiviranju vseh virov, ki bi prispevali k nastajanju regije zelene mobilnosti.

Po uvodnem nagovoru župana Tadeja Beočanina je Tanja Mohorič, direktorice podjetja SRIP ACS, predstavila evropski projekt SRIP ACS, Darko Levičar pa platformo za zeleno



mobilnost EDISON. Sledila je razprava o izzivih trajnostne zelene mobilnosti v Vipavski dolini. Občine sicer sprejemajo strategije na področju zelene mobilnosti, vendar

se spopadajo s težavami pri uvajanju novih tehnologij v okolje. Gre za kompleksne zadeve, ki zahtevajo čas in postopne korake.

Festival Hiše mladih



Petek, 15. 11.

10.00 Sopotniki z mladimi prostovoljci (MKC)

21.00 **Koncert BAD RELIGION TRIBUTE BAND IN KNOBHEADS (MKC)**

Sobota, 16. 11.

10.00 – 11.00 Funkcionalna vadba FITKA; vadba za moč z elastiko ob glasbi (Anita Pelicon)

Nedelja, 17. 11.

10.00 – 13.00 Izposojevalnica oblačil in knjig (KAŠ)

10.00 – 13.00 *Delavnica ozaveščanja o okoljski trajnosti (Občina Ajdovščina)

Ponedeljek, 18. 11.

16.00 Organiziranje prostovoljnega dela; predavanje (MDPM)

18.00 RAZSTAVA HIŠA MLADIH fotografa Klemna Bizjaka (MKC)

Torek, 19. 11.

10.00 – 14.00 Dan odprtih vrat PUM-O Projektno učenje mlajših odraslih

8.00 – 16.00 Dan odprtih vrat Mladinski svet Ajdovščina in Inštitut za mladinsko politiko Ajdovščina

8.00 – 20.00 Dan odprtih vrat Mladinski kulturni center Hiša mladih in Mladinski hotel Ajdovščina

16.30 – 20.00 *Obujanje domačih obrti mlinarstva in pekarstva (Občina Ajdovščina)

Sreda, 20. 11.

16.30 Gledališka delavnica z gledališko režiserko Tjašo Črnigoj (MKC)

17.00 Vdih, izdih za boljši stik; delavnica za mlade s psihoterapevko Nino Baša (MKC)

18.00 Orientalski ples z Anejo in Nastjo Črnigoj

Četrtek, 21. 11.

16.00 Fotografska delavnica s Klemnom Bizjakom 1. del (KAŠ)

21.00 **STAND UP Lucija Čirović in Andrej Podbevšek (MKC)**

16.30 – 20.00 *Obujanje domačih obrti mlinarstva in pekarstva (Občina Ajdovščina)

Petek, 22. 11.

16.00 Fotografska delavnica s Klemnom Bizjakom, 2. del (KAŠ)

17.00 – 18.00 Dan odprtih vrat Kluba ajdovskih študentov in dijakov

17:30 Sladka taborniška dogodivščina, iskanje skritega zaklada za 2. razrede OŠ (Rod Mladi Bori Ajdovščina)

21.00 **Koncert Rock – Metal Tribute večer Metallica & Rage Against The Machine, banda Unforgiven 4 & Powerback (MKC)**

Sobota, 23. 11.

10.00 – 11.00 Predstavitev šole skejtanja v Skateparku v Palah (Go sk8 academy Nova Gorica)

9.00 – 12.00 Team building za sostanovalce Hiše mladih s Fitko (MKC)

Likovni natečaj - KOREN - za mlade do 29 leta, do vključno 30.11.

Več informacij na www.mc-hisamladih.si

* Operacija sodelovanja LAS »Domače in umetnostne obrti – dediščina in sodobnost« je sofinancirana s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja preko Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014 – 2020 / ukrep LEADER/podukrep 19.3

»Če kruhek pade ti na tla, poberi in poljubi ga!«

0 pekarstvu in mlinarstvu v Vipavski dolini med preteklostjo, sodobnostjo in prihodnostjo

Ko v domači kuhinji zadiši po toplem kruhu, ravnokar spečenem, se marsikomu izmed nas vzbudijo različni občutki in spomini. Starejše generacije, rojene tik pred drugo svetovno vojno, se spomnijo na izredno revščino in pomanjkanje kruha. V vojni in nekaj let po njej so se mame ali stare mame oz. none morale nekako znajti in dobesedno iz 'nič' speči koruzno pogačo, ki je v Vipavski dolini največkrat nadomeščala kruh.



Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje



LAS Vipavska dolina
LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA

Peka belega kruha je bila le ob večjih cerkvenih praznikih (ob vseh svetih - 1. novembru, božiču in veliki noči). Revnejši so pogačo spekli vsake tri dni. Postala je zelo trda. Kjer pa je bilo več otrok, je mama spekla koruzno pogačo vsak dan. Več kruha je bilo kasneje, v šestdesetih letih 20. stoletja, ko so se gmotne razmere nekoliko izboljšale. Takrat so mame za priboljšek tudi obiskale pekarno in poleg štruče črnega ali belega kruha za otroke kupile rogljičke. »Joj, so bili dobri,« se spomnijo starejši, ki so na delavnicah o peki kruha, pekarskih in mlinarskih obrteh na Vipavskem z veseljem spregovorili o nekdanji 'svetlinji', tj. kruhu.

Delavnice za upokojenke in upokojenke ter ženske, v starosti nad petdeset let, so bile organizirane v okviru operacije sodelovanja Domače in umetnostne obrti: dediščina in sodobnost, ki se v Občini Ajdovščina izvaja s pomočjo sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (ukrep LEADER). Razvojna agencija ROD Ajdovščina in Občina Ajdovščina kot predstavnik LAS Vipavska dolina sta v sodelovanju z Lavričevo knjižnico Ajdovščina,

Društvom gospodinj in dramske skupine Planina in etnologinjo dr. Jasno Fakin Bajec iz Raziskovalne postaje ZRC SAZU iz Nove Gorice organizirali štiri etnološke delavnice, kjer so udeleženci spregovorili o peki kruha v svojih domovih nekoč in danes, šegah in navadah povezanih s pekarstvom ter o pekarnah in njihovih izdelkih v Ajdovščini in Vipavi. Pogovor je stekel tudi o mlinih, ki so se nahajali po celotni zgornji Vipavski dolini (prim. Polžev mlin v Šturjah, Jochmannov mlin v Ajdovščini, Novakov mlin v Dolenjah, mlin na Uhanjah, mlin pri Vrtovinu idr.).

V sodelovanju z Lavričevo knjižnico Ajdovščina oz. bralnimi srečanji, ki jih organizira Zdenka Žigon, smo se v Dnevih evropske kulturne dediščine in Tednu kulturne dediščine (28. 9. – 12. 10. 2019) pogovarjali z varovanci iz Doma upokojencev v Vipavi in Ajdovščini. Pogovori so bili zelo čustveni, saj so se sogovorniki (nekateri so stari 90 in več let) predvsem spomnili na težke čase, ko kruha ni bilo, ko so jedli zgolj trdo koruzno pogačo, ko so koruzni moki še dodajali krompir (Ajdovščina) ali zmlete rožiče (Sanabor), da

so privarčevali na koruzni moki. Sogovornice so začele peči kruh že s 13 ali 14 leti. Ni bilo strahu in bojazni, da bi se ob veliki krušni peči spekle, saj so morale poprijeti za vsako delo. »Bilo je uboštvo in težko,« je bil najpogostejši stavek. Zato so se toliko bolj veselili praznikov, sploh velike noči, ko so za otroke spekli ptičke, menihe in 'boljši kruh' (maslen, slaček kruh).

Z upokojenkami in upokojenki smo se pogovarjali tudi na knjižnem srečanju ob kavi, kjer se v Lavričevi knjižnici v Ajdovščini udeleženci srečajo enkrat na mesec in ob jutranji kavi ter piškotih berejo različne knjižne odlomke. Tokrat smo prebrali zapis iz avtobiografije Na robu (2008) ajdovskega umetnika in varuha vipavske kulturne dediščine Vena Pilon, kjer med drugim tudi piše, kako je po letu 1919 nekaj časa vodil Menigovo pekarno, tj. Pilonovo pekarno, ki jo je ustanovil njegov oče Dominic Pilon (po domače Menigo). V nadaljevanju je stekla beseda o našem odnosu do kruha, dediščini pekarstva, značilnih pekarskih izdelkih ter drugih zgodbah iz pekarn v Ajdovščini in Dornberku. Udeleženke so povedale, da so v Pilonovo in

Ruštjevo pekarno, ki sta se nahajali v Ajdovščini, nosile testo za kruh tudi okoliške gospodinjne. Testo so zavile v posebne krpe, odnesle v pekarno, kjer so za svoj izdelek dobile številko. V pekarni so po končani peki za trgovino spekli še kruh domačih gospodinj. Starejši sogovorniki niso pozabili poudariti reka, »če kruhek pade ti na tla, poberi in poljubi ga«. Danes, ko kruha nismo lačni in nas pekarne razveseljujejo z različnimi

naših prednikov o pripravi kvasa iz vinskega mošta.

Delavnice so pokazale, da se v zgornji Vipavski dolini zavedamo pomembnega sporočila, ki ga poudarja tudi UNESCO in poudarja, da je »dediščina v naših rokah«. Od nas ljudi (tj. varuhov, nosilcev in prenašalcev tradicionalnih znanj) je odvisno, kako se bo lokalna kultura ohranjala, razvijala in prenašala na mlajše rodove. Ker bi radi pekarsko in mlinarsko

Foto: arhiv Občine Ajdovščina



tradicionalnimi in novimi pekarskimi izdelki, se nam ta rek zdi nenavaden, pa vendarle ima močno simbolno vrednost in pokaže, kako je kruh predstavljal simbol bogastva oziroma sitosti.

Nekoliko drugačna pa je bila delavnica na Planini pri Ajdovščini, kjer so članice iz Društva gospodinj in dramske skupine Planina - Boža Kete, Vanda Marc, Marjetka Kete in Vilma Česen - izvedle praktično delavnico in več kot 30 udeleženk naučile 'malih skrivnosti' peke koruznega in belega kruha ter Planinčkov. Svoje znanje je z veseljem delil tudi Jožef Krečič, upokojeni tehnolog iz Mlinote, mojster peke kruha ter ajdovski amaterski zgodovinar o pekarstvu. Lepo je bilo opazovati udeleženke, kako so se proti koncu delavnice sprostile ter skupaj s planinskimi gospodinjami pripravile rogljičke, polžke, ptičke in male štručke, ki so jim včasih rekli drobiž. Poskušali smo pripraviti kruh, kot ga je Veno Pilon narisal na znameniti sliki Kruh (1922, platno) namenjeni za očetovo pekarno. Na koncu delavnice nas je obiskal Erik Bačar iz Dolenj, ki peče kruh iz drožij. Govoril je o pomembnosti ohranjanja znanj

dediščino še naprej raziskovali, obujali in hkrati razvili načine, kako jo vzdržno uporabiti za naš razvoj, velja poudariti, da se zbiranje gradiva o peki kruha, pekarstvu in mlinarstvu na Vipavskem še ni zaključilo, temveč šele dobro začelo.

Zato naprošamo vse, ki se spomnite zanimivih zgodb o pekarstvu in mlinarstvu, imate zanimive stare fotografije in druge zgodovinske vire, da nas pokličete ali pišete ter nam zaupate svoje spomine (jasna.fakin@zrc-sazu.si, 031 322 387 ali katarina.kogoj@ajdovscina.si, 05 36 59 157).

S tem nadaljujemo začete raziskave, ki sta jih začela ajdovska zgodovinarja, pokojni Stanislav Bačar in še vedno zelo aktiven Jožef Krečič. Gotovi smo, da je tu še mnogo drugih zgodb, tako z Gore, kjer je nekoliko drugačno podnebje, in krajanov iz drugih vasi.

Hvala vsem za vso pomoč.

**Delovna skupina LAS
Domače in umetnostne
obrti**

Operacija sodelovanja LAS »Domače in umetnostne obrti – dediščina in sodobnost« je sofinancirana s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja RS za obdobje 2014 – 2020 / ukrep LEADER/ podukrep 19.3



Članice društva s Planine s Pilonovo košarico.
Foto: Katarina Kogoj



Pametno kmetijstvo v Vipavski dolini – vabilo k sodelovanju

Občina Ajdovščina bo v okviru projekta Grevislin vzpostavila sodobno omrežje z merilnimi postajami na izbranih mikro-lokacijah, glede na geografsko lego in pomen. K sodelovanju vabi vinarje in sadjarje iz Vipavske doline. Pristopite lahko k aktivnostim za namestitev orodij in vzpostavitev spletne aplikacije za podporo odločanju. Več informacij lahko dobite na Oddelku za gospodarstvo in razvojne zadeve Občine Ajdovščina, tel. 05 365 91 44. Vabljeni k sodelovanju.

Ostanki fitofarmaceutskih sredstev, ki se uporabljajo v kmetijstvu, predstavljajo enega od ključnih onesnaževalcev varovanih območij Nature 2000 ter s tem stanja habitatov in varovanih vrst. Da bi zavarovali biotsko raznovrstnost območja

Vipavske doline, bo Občina Ajdovščina vzpostavila omrežje z merilnimi postajami.

Omrežje bo avtomatsko in v realnem času spremljalo prisotnost spor, ki povzročajo rastlinske bolezni, ter prisotnost koristnih in škodljivih žuželk.

Zbrane podatke bo interpretirala in modelirala aplikacija, ki bo kmetovalcem in prognostičnim službam s področja varstva in zaščite rastlin zagotovila potrebne informacije za odločanje in svetovanje glede uporabe fitofarmaceutskih sredstev ali izvedbe ustreznih agrotehničnih ukrepov.

Občina Ajdovščina je v okviru projekta Grevislin sredi oktobra izvedla delavnico, na kateri se je predstavilo vizijo vzpostavitve omrežja in njegovega delovanja. Govorili smo o tematikah, povezanih s pametnim kmetijstvom. Dr. Marko Devetak, svetovalec specialist – prognostik iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica je predstavil osnove integriranega varstva rastlin. Matej Štefančič, direktor podjetja Efos d.o.o. iz Razdrtega, pa nam je podal več informacij o sistemu



za spremljanje in zajem podatkov o pojavih rastlinskih bolezni ter razširjenosti koristnih

in škodljivih žuželk. Sledil je praktičen prikaz orodij. **Oddelk za okolje in prostor**

Projekt GREVISLIN je sofinanciran v okviru Programa Sodelovanja Interreg V-A Italija Slovenija 2014-2020, iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev.

Nova podoba skate parka

Pale bodo v sklopu več načrtanih projektov deležne prenovne objektov, namenjenih športnem udejstvovanju. Ena izmed njih je celovita prenova skate parka, ki bo v več fazah postopoma pridobival nove elemente. Do konca oktobra se predvideva zaključek prve faze – postavitve nove skate rampe – ideja zanjo je izšla iz Moje pobude.



Foto: Matjaž Jazbar

Celotna površina prenovne dotrajane površine za ljubitelje rolanja zajema okrog 400 m². V prvem delu, ki se trenutno ureja, se postavlja betonska 'skate rampa', ki bo zasegla dobrih 100 m². Ta naj bi bila postavljena do konca oktobra. Prenova se bo nadaljevala v dveh fazah, idejni načrti zanje so že pripravljeni. Tako se v drugem in tretjem delu obetajo

elementi, ki bodo prikazovali ulične značilnosti – postavljene bodo stopnice, ograje, robniki, klančine – vse, kar lahko ljubitelji rolanja najdejo tudi po ulicah večjih mest.

Nadaljevanje prenovne v drugi in tretji fazi sicer še čaka na potrditev proračuna za prihodnji dve leti – tako si lahko celovito prenovno skate parka obetamo do konca leta 2021.

17. novembra ponovno na pohod po Vertovčevih poteh

Prvo nedeljo po martinovi nedelji, letos torej 17. novembra, Društvo Matija Vertovec vabi na 19. pohod po Vertovčevih poteh.



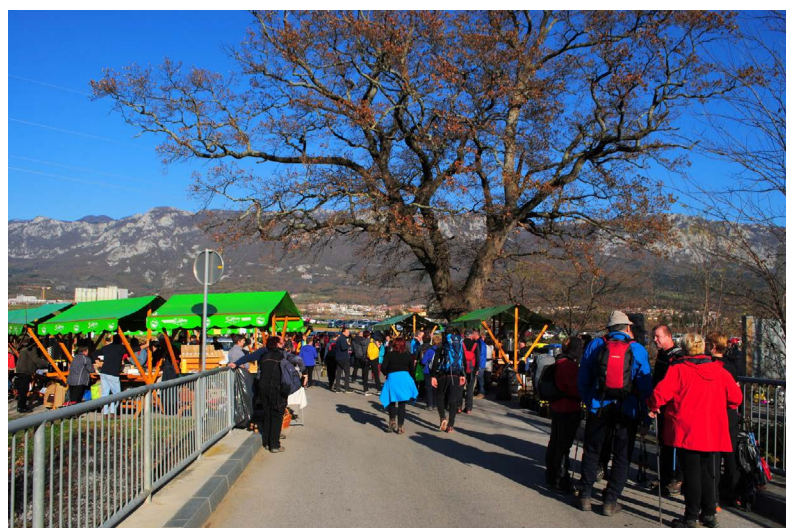
Sredi oktobra je na Vertovčevih poteh potekala delovna akcija. Poti so urejene in dobro utrjene, količki trdno stojijo na svojih mestih, puščice kažejo v pravo smer, domačini so v pričakovanju.

Pohod bo potekal po ustaljenem urniku – med 7. in 9. uro bo jutranja dobrodošlica pod mogočnim hrastom pred vasjo Ustje, od tod pelje pot proti Dolenjam, sledi kratek vzpon do cerkvice sv. Marjete in nato še na vrh Vipavskih gričev, na Nabojs. Po sprehodu skozi zaselke Planine se bo treba odločiti – ali na vrh Ojstrege vrha, ali pa ob vznožju griča naprej

proti Šmarjam. V zaselku Potok pot zavije proti Jakulinom – do pohoda bo ta kos poti na

novo urejen. Sledi spust proti Šmarjam, kjer bo osrednji postanek na poti – tu bo mogoče nekaj toplega pomalicati, v cerkvi Marijinega imena bo maša za pohodnike, takoj po njej pa še tradicionalna kulturna slovesnost pred spomenikom Matije Vertovca pod cerkvijo. Naslednja postaja na poti so Vrtočje, od tod pa spust proti Tevčam, Uhanjam in lep panoramski sprehod skozi Ustje, do izhodišča pod mogočnim hrastom. Ob koncu bo pohodnike pričakala bogato obložena kmečka tržnica.

Vabljeni!



Slavnostni koncert v Lokavcu – gost Vlado Kreslin

75 let zbora Srečko Kosovel

S koncertom v Lokavcu v nedeljo, 27. oktobra, bodo kosovelovci obeležili 75. obletnico zbora. Koncert bo sestavljen iz štirih sklopov – na začetku bo sakralni program, v drugem delu izbor skladb, ki jih je zbor zapel na prvem koncertu pred 75 leti v Bariju, tretji bo temeljil na obdelavah ljudskih pesmi, v četrtem pa se jim bo pridružil Vlado Kreslin in skupaj bodo odpeli tri njegove skladbe.



Prizorišče prvega koncerta - Gledališče Piccinni v Bariju

V različnih enotah italijanske vojske je služilo veliko primorskih Slovencev. Po kapitulaciji Italije 8. 9. 1943 so kot pripadniki poražene italijanske vojske uradno postali vojni ujetniki angloameriških sil, ki so jih nameščali po taboriščih severne Afrike, Sicilije in Sardinije. Počasi so jih združevali v veliko taborišče Gravina, dobrih 60 km od Barija, od koder so potem v prekomorskih brigadah nadaljevali vojno na jugoslovanskih tleh. Po delovnih obveznostih so Primorci v taborišču pogosto spontano zapeli. Ker je bilo med njimi veliko cerkvenih pevcev, organistov in drugih godbenikov, so se sčasoma organizirali in načrtno študirali slovenske pesmi. Junija 1944 je zbor prevzel uveljavljeni skladatelj Rado Simoniti, ki je

različnih vojaških misij in enot, ki so bile tedaj v Bariju.

Za prvi uradni nastop so izbrali imenitno gledališče Piccinni v Bariju, vendar je moralo koncert odobriti še angleško vojaško poveljstvo, s katerim je bilo potrebno uskladiti program, ki ni smel biti preveč 'partizanski'. Da bi preizkusili program pred širšim občinstvom, je zbor 6. septembra nastopil v bolnišnici v Grumi, nato na odprti vaji v taboriščni jedilnici v Gravini, obakrat nadvse uspešno.

Tudi 'tehnično' je bil projekt dobro pokrit, naslovna stran programskega lista je bila v slovenščini, druga v italijanščini in angleščini, na tretji in četrti pa so bili prevodi posameznih pesmi (prevode v angleščino je prispeval slovenski pisatelj

Zbor je z vsako pesmijo stopnjeval razpoloženje, na koncu do stoječih ovacij. Sledila so številna vabila za nastope po zavezniških bazah, nakar so bili premeščeni na Vis, nato v Dalmacijo, čez Makedonijo do Beograda, kjer so pričakali konec druge svetovne vojne. Po turneji v osvobojeni Sloveniji se je po evropskih odrih za zbor začela dodatna vloga – glasnika narodnih zahtev, še posebej v Parizu, na mirovni konferenci, kjer se je kupčalo o usodi Primorske. Da bi podprli naše zahteve po odpravi krivične rapske meje, so v Pariz poslali najboljše umetniško folklorne skupine, med njimi zbor Srečko Kosovel, pretežno sestavljen iz Primorcev. Do zaključnega koncerta v unionski dvorani v Ljubljani (22. junija 1946) in demobilizacije je zbor nastopil na 138 koncertih oziroma prireditvah, ki jih je spremljalo več kot 100.000 poslušalcev! Več teh pevcev se je v Ajdovščini vključilo v pevski zbor tovarne Lipa, ki je kasneje prevzel ime slavnega predhodnika.

Čeprav 75 let narazen bo skupni imenovalc obeh koncertov šest domoljubnih skladb – zborovodja Andrej Makor je iz tedanjega programa izbral Juvančevo Slovensko zemljo, Venturinijevo Bazovico, Vodopivčevo O večerni uri, Vasovalca Emila Adamiča in makedonsko Bolen mi leži, katere priredbo je Rado Simoniti napisal kar na licu mesta, torej v taborišču v Gravini. Pesem mu je po spominu zapel nek srbski častnik, Simoniti pa jo je zapisal in harmoniziral. Podobno je harmonizacijo Bilečanke opravil Filip Bernard.

V tretjem delu koncerta v Lokavcu bo poudarek na obdelavah ljudskih pesmi, med temi treh istrskih Rudija Bučarja. Nato se bo pevcem pridružil Vlado Kreslin. Pri snemanju njegove skladbe Zakartana ura so namreč sodelovali tudi kosovelovci, skupaj bodo nato odpeli še skladbo Dekle moje pojdi z menoj (spremljavo je napisal Andrej Makor) in pa Daleč je moj rojstni kraj.

Zaključek bo tradicionalen – k himničnim Borom na besedilo patrona zbora Srečka Kosovela bodo na oder povabljeni tudi nekdanji člani.



Moški pevski zbor Lipa Ajdovščina pod vodstvom Teodorja Krtelja



Kosovelovci danes



Zbor leta 1946 v Parizu

izbral 40 pevcev in zbor dvignil na zavidljiv nivo. Zbor se je poimenoval po primorskem pesniku Srečku Kosovelu, kmalu je bil imenovan tudi za uradni zbor jugoslovanske vojske. Ker je imel zbor pomanjkanje notnega materiala, je Simoniti kar na licu mesta spisal številne priredbe, tudi angleških, ruskih in drugih pesmi, saj je že računal na koncert pred predstavniki

Ciril Kosmač!). Akustična vaja je bila dan pred koncertom v gledališču, generalka še na dan koncerta. Veliko so se ukvarjali s sedežnim redom – da bi tudi v tem primeru manifestirali zavezništvo, so na častna mesta skupaj posedli Angleže, Ruse, Američane in Slovence, potem nižje oficirje, dvorano pa so do zadnjega kotička napolnili zavezniški vojaki.

Moški pevski zbor
SREČKO KOSOVEL

KONCERT
OB 75. LETNICI DELOVANJA

gost: Vlado Kreslin

Lokavec, 27. oktobra 2019
dvorana Edmunda Čibeja, ob 19.00

zborovodja: Andrej Makor

Vabljeni!

Tretja INCASTRA navdušila vse generacije

Tretja InCastr, ki se je v soboto, 28. septembra 2019, že tradicionalno odvila na Letališču Ajdovščina je za nami. Čeprav so ta dan nebo prekrivali temni oblaki, to ni prav nič pokvarilo vzdušja, saj je dogodek kljub dežju obiskalo okrog 4000 ljudi. K takšnemu obisku je zagotovo pripomogel tudi šotor, ki je prekrival prizorišče, na katerem se je predstavilo več kot 60 ajdovskih podjetij, društev in organizacij.



Dogodek je že tretje leto po naročilu občine Ajdovščina organizirala Ljudska univerza Ajdovščina. Obiskovalcem so podjetja na stojnicah na zanimiv in interaktiven način predstavila svojo dejavnost in produkte, pokukali pa so lahko tudi v nekatera podjetja. Ta dan so svoja vrata odprli Mlinotest, Petrič, Marmet, Škrli, Centralna čistilna naprava in Vodarna Hubelj, obiskovalci pa so se do njih odpeljali z organiziranim prevozom z ajdovskega letališča.

Poskrbljeno je bilo tudi za bogat spremljevalni program. Za otroke je bila na voljo

animacija, poslikava obraza ter številne ustvarjalne delavnice. Na svoj račun so prišli tudi odrasli, ki so se lahko pridružili delavnici modernega mozaika ter delavnici ustvarjanja z glino. Med drugim so lahko obiskovalci preizkusili tudi, kako je ležati na postelji iz žebeljev, in se tako na zabaven način poučili o fizikalnih zakonih. Zanimiv eksponat po vzoru centrov znanosti so v sodelovanju z ajdovskimi podjetji Excel, Metal Design in Mega tehnika oblikovali pri Vipava Outdoor.

Piko na i so dogodku dali plesni nastopi Plesnega centra ADC, Sport Pole Dance

Ajdovščina in El1 Plesna scena ter okusna lokalna hrana in pijača. Dogajanje so popestrile tudi številne nagradne igre in letalske aktivnosti Aerokluba Josip Križaj.

Obiskovalci so prizorišče zapustili polni pozitivnih vtisov in navdušeni nad raznolikim naborom podjetij, ki delujejo v našem okolju. Pohvalili so tudi njihovo inovativnost pri predstavitvi dejavnosti in izdelkov. Zadovoljna pa so bila tudi podjetja, ki so s sodelovanjem dobila priložnost, da se bolje predstavijo in pridobijo na prepoznavnosti v lokalnem okolju.

Na Letališču Ajdovščina pa je bilo živahno že v petek, 27. septembra, ko so prizorišče zavzeli šolarji. Več kot 500 osnovnošolcev in srednješolcev se je z osrednjega prizorišča z avtobusi odpravilo v kar 27 podjetij, ki so ta dan zanje odprla svoja vrata. Vsak od njih si je ogledal tri različna podjetja. Na letališču je bil zanje organiziran tudi pester družabni program, ki smo ga pripravili v sodelovanju z našimi partnerji. Šolarji so se lahko udeležili številnih

nagradnih iger in aktivnosti, sodelovali pa so tudi v žrebanju za brezplačen polet z letalom. Tako učitelji kot tudi učenci so bili nad dogodkom in možnostjo, da od blizu spoznajo ajdovska podjetja, navdušeni in se že veselijo naslednjega leta.

Ob tej priložnosti se želimo zahvaliti tudi lokalnim partnerjem, ki so tako ali drugače pomagali pri izvedbi dogodka (Regijska razvojna agencija ROD, Mladinski svet Ajdovščina, Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina, Inštitut za mladinsko politiko, Območna obrtno-podjetniška zbornica Ajdovščina, Zavod

republike Slovenije za zaposlovanje OS Nova Gorica, Mladinski kulturni center Hiša mladine Ajdovščina, GZS Severno Primorska gospodarska zbornica Nova Gorica) ter nacionalnemu partnerja Spirit Slovenija – javna agencija in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Z veseljem opažamo, da dogodek vsako leto bolj pridobiva na prepoznavnosti, zato se že veselimo InCastre 2020 in upamo, da boste tam tudi vi. Se vidimo!

Manca Bolčina



Avto Batič
od 1972



Volkswagen

00386 5 36 61 369

info@avtobatic.si



- ✓ Pooblaščen prodajalec osebnih in gospodarskih vozil Volkswagen
- ✓ Pooblaščen serviser vozil Volkswagen ter prodajalec nadomestnih delov in dopolnilne opreme
- ✓ Kleparsko ličarska delavnica ter pooblaščen zastopnik za cenitev škod zavarovalnic Triglav, Adriatic Slovenica, SAVA, Grawe, Generali

5 ZVEZDIC ZA VAŠE ZADOVOLJSTVO



**Z novimi brisalci
do brezhibne vidljivosti**

1.10.2019 do 31.12.2019



-30% popusta
za imetnike
VOLKSWAGEN CARD



Trajnostna izmenjava, petič

Dijaki drugih letnikov programa Gimnazija smo v nedeljo, 13. oktobra, pred šolo pričakali naše nove prijatelje z Nizozemske. Popoldan smo organizirali skupen izlet v Piran in se začeli spoznavati. Naslednji dan smo se v šoli po uvodnem delu razdelili v skupine in pričeli s projektnim delom. Obiskali smo Škocjanske jame, nad katerimi so bili Nizozemci še posebej navdušeni, saj takih naravnih pojavov v svoji državi ne poznajo. Dan smo zaključili z druženjem v

kavarni do večernih ur. Projektno delo smo nadaljevali v torek, popoldne pa smo se preizkusili v 'bowlingu'. Izkoristili smo mladinski prostor v Dolgi Poljani in si tam ustvarili še veliko lepih spominov. Sredo smo preživeli v vseh koncih Ljubljane. Večer smo nekateri preživeli na Školu, Otliskem oknu ali kje drugje. V četrtek je bil čas za realizacijo projektov, ki smo jih dokončali v petek. Zvečer smo naše tedensko delo predstavili staršem. Zadnji skupni večer smo preživeli

vsi skupaj in tako primerno zaključili čudovit teden.

V soboto smo se še zadnjič zbrali pred šolo in se v solzah poslovili od naših nizozemskih partnerjev. Tolažili smo se s tem, da bo kmalu tukaj marec in z njim naše ponovno snidenje. Nihče si ni predstavljal, da se bomo v samo enem tednu tako zblížali in ustvarili toliko lepih spominov. Nizozemski prijatelji so odšli navdušeni nad naravnimi lepotami Slovenije in Vipavske doline. Vse slovenske udeležence izmenjave nas je prijetno presenetilo, kako zagreto so poprijeli po igralnih kartah briškole.

Ana Petrič, 2. b



Delo z učenci OŠ Danila Lokarja Ajdovščina.

Skoraj okrogla obletnica

Letošnja izvedba izmenjave s partnersko šolo je bila še posebej dragocena, saj smo nizozemske dijake in učitelje s šole Sint-Maartenscollege gostili že peto leto zapored. Tako dolgotrajno sodelovanje nam je v ponos in obenem izziv: veseli smo, da smo s šolo spletli tako močne vezi in vsako leto iščemo nove načine sodelovanja na teme, ki so nam skupne ter pomembne tudi na evropski ravni in širše. Lani smo izmenjavo vključili v program Erasmus+ in tako prejeli tudi sredstva za sofinanciranje projekta.

Naša osrednja tema je tudi letos trajnostni razvoj. Dijaki so ves teden delali na konkretnih projektih, ki so jih sami zasnovali: ustvarjali so z učenci Osnovne šole Danila Lokarja, organizirali so izmenjavo oblačil, športni turnir, izdelovali smo eko čistila, pekli kruh in potico, posadili so gozdne sadeže in snovali predloge za bolj zeleno šolo ter občino.

V program smo na novo vključili tudi obisk Škocjanskih jam, delavnico 'Hear me' v ljubljanski Narodni galeriji in kolesarski izlet po Vipavski dolini.

Pomembna novost letošnje izmenjave je bila ta, da so podrobne predloge za projektno delo podali slovenski dijaki in ne učitelji-mentorji. Koordinatorji izmenjave smo bili letos tako še posebej navdušeni nad dobrimi idejami sodelujočih dijakov ter njihovim samostojnim delom. Seveda izmenjava ne bi bila mogoče brez motiviranih učiteljev in vodstva šole ter gostoljubnih staršev.

Koordinatorji izmenjave



Fotografska naloga v Ljubljani in prosti čas.



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Novinarske dejavnosti v programu POŠ sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Teatro Trono na naši šoli

V znamenju tedna globalnega učenja in intenzivnih priprav na naše mednarodne aktivnosti smo konec septembra na naši šoli gostili gledališko skupino Teatro Trono iz Bolivije. Skupina nas je obiskala v okviru projekta Culpeer4change, in sicer na pobudo društva Humanitas. Umetniki, stari od 11 do 25 let, so za nas najprej uprizorili predstavo

na temo podnebnih sprememb. Kot sredstvo izražanja so uporabili glasbo, cirkuške elemente, pantomimo in čisto malo jezika. Navdušili so s svojo pristnostjo, mladostjo in umetniškim izrazom.

Po predstavi pa so za manjšo skupino dijakov izvedli še 3-urno delavnico. Z gibom telesa smo se spoznavali, se sporazumevali,

ustvarjali in risali podobe. Brez skupnega besednega jezika smo se našli nekje med človečnostjo, skupnimi okoljskimi problemi in umetnostjo ter se med seboj povezali na neprecenljiv način.

Staša Benko



Geografi v Koprskem primorju

Nekaj dijakov četrtil letnikov predšolske vzgoje se nas je 8. oktobra popoldne odpravilo na ekskurzijo. Spoznavali smo slovensko Istro. Geografske in kulturne značilnosti smo spoznavali preko referatov, ki smo jih dijaki predstavljali med potjo in na terenu. Ogledali smo si školjišče v Ankaranu, strunjanski klif in druge znamenitosti.

Veliko zanimivega nam je povedala tudi profesorica Irena Šen Vitez. Videli smo, da ima naša obala kljub njeni majhnosti zanimivosti, vredne ogleda. Veliko smo se naučili in dobili zagon za nadaljnje učenje geografije kot petega predmeta na maturi, ki nas čaka ob koncu šolanja.

Ana Porok, 4. č



Na praksi po vsej Evropi

Dijakinje in dijaki programa Predšolska vzgoja se zadnja dva tedna v oktobru mudijo na Erasmus+ praktičnem usposabljanju v Vilni (Litva), Malagi (Španija) in Bragi (Portugalska).

V času, ko sestavljamo vsebine za Latnik, se ravno spoznavajo z delom v vrtcih, kjer bodo krepili svoje strokovne in osebnostne kompetence. Ko niso na usposabljanju, spoznavajo kulturo

in jezik države gostiteljice.

Po prvih informacijah se imajo odlično. Zaenkrat vsem pošiljajo pozdrave, več o mednarodni izkušnji pa sledi v naslednjih številkah.

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+



Mlade učiteljice

KDO: Špela Jelerčič Bučinel, Špela Munda in Katja Pivk

DELOVNO MESTO: Mlade učiteljice v projektu Prva zaposlitev na področju vzgoje in izobraževanja 2019

Vključene ste v četrti krog projekta Prva zaposlitev na področju vzgoje in izobraževanja, po domače “Mladi učitelj”, ki vam bo omogočil opravljanje strokovnega izpita z vašega področja in vas pripravil na delo z mladimi. Vloga učiteljice je za vas precej nova. Kako se v njej znajdete in kako doživljate dijake? Se vam zdi, da so mladi in šola danes bistveno drugačni kot v času, ko ste bile same srednješolke?

Katja: V vlogi učiteljice se dobro znajdem, saj imam kar nekaj izkušenj s predajanjem športnega znanja predšolskim in osnovnošolskim otrokom. Delo z dijaki pa je zame novo in moram reči, da je precej zanimivo in razgibano. Ko sem aprila prvič prišla na šolo in začela s službo mlade učiteljice, je bilo zame ogromno stvari novih. Šolski prostori, profesorji v zbornici, delo z dijaki. Velik začetniški izziv so mi predstavljala vsa nova imena in obrazi. So me pa vsi zelo lepo sprejeli, zato je začetna “trema” hitro prerasla v delovni zagon. Kadar potrebujem kakšen nasvet, se lahko obrnem na mentorja prof. Severja oziroma povprašam znotraj aktiva športnih pedagogov, kjer mi z veseljem pomagajo.

Opazam nekaj razlik med časom, ko sem bila sama dijakinja in današnjimi dijaki. Predvsem kar se tiče hitrega razvoja tehnologije in uporabe mobilnih telefonov. Seveda ima to svoje prednosti in slabosti.

Špela J. B.: Ob začetku poučevanja v aprilu sem z veliko treme a hkrati zelo navdušena stopila novim izkušnjam naproti. Pod okrilje me je vzela mentorica Melita Lemut Bajec, ki mi je pomagala preskočiti marsikatero začetniško oviro in mi hkrati postavljala izzive, s katerimi sem pridobila prepotrebne izkušnje. Pri uvajanju so imeli ogromno in odločilno vlogo dijaki, s katerimi smo se odlično ujeli. Priznam, ni bila vsaka ura popolna, ni bilo vedno prijetno in preprosto. Vseeno menim, da sem z dijaki uspela navezati pristen stik, ki nam je kasneje omogočil izvedbo kompleksnih učnih ur, ki so mi bile kot mladi učiteljici v izjemen ponos.

Učne ure sem sedaj spoznala tudi s perspektive učitelja, vseeno pa sem hkrati podoživljala svoje srednješolske dni, ki pravzaprav niso bili tako zelo drugačni. Tudi sama sem bila dijakinja Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina in hodniki ter učilnice so mi še kako poznani. Nostalgčno sem se spominjala vseh skritih koticov, malih grafitov in celo starih plakatov, ki še vedno visijo na stenah nekaterih učilnic. Vsak košček šole je na dan prinesel nov spomin na enega lepših obdobji mojega življenja.

Špela M.: Ko sem prvega aprila stopila v razred, me je prevzelo veliko čustev, saj si nisem predstavljala, kako bo, tremo sem imela še vsaj dva tedna, dokler se nisem

privadila na 30 parov zvedavih oči. Mislim, da so me dijaki lepo sprejeli, zelo rada grem v razred in komaj čakam začetek šolskega leta, da bomo skupaj osvajali nove snovi. Začetni strahovi so kmalu izzveneli, ob strani mi je stala mentorica, ki mi je (in mi še) pomagala z nasveti, ko sem naletela na prepreke, prav tako so mi s svojimi izkušnjami in znanjem pomagali ostali učitelji, seveda sem se večkrat obrnila tudi na Katjo in Špelo, s katerima redno izmenjujem ideje. Deset let je relativno kratek čas za velike spremembe, mladi in šola se v tem času niso bistveno spremenili, mladi morda več časa preživijo na pametnih telefonih, vendar to ni nujno slaba stvar.

Poznamo vas kot profesorice angleščine (Špela J. B.), slovenščine (Špela M.) in športne vzgoje (Katja). Kaj ste še, kdo ste? Kaj vas veseli, kaj žalosti?

Katja: S športom sem povezana že od malega, zato poleg službe tudi večino prostega časa preživljam aktivno, v športnem okolju. Sem učiteljica alpskega smučanja in trenerka v domačem smučarskem klubu Javornik, v poletni sezoni pa trenerka v gorsko kolesarskem klubu MBK Črni Vrh. Zelo rada imam naravo, veliko zahajam v gore, poleti peš, pozimi pa s turnimi smučmi. Drugače pa živim na kmetiji, kjer se ukvarjamo s pridelavo mleka in mlečnih izdelkov. Dela tu nikoli ne zmanjka, zato večkrat ponudim pomoč pri raznoraznih opravilih. Ob deževnih dnevih pa rada spečem kaj sladkega.

Najbolj me žalosti to, da se dandanes mladi ne znajo/znamo več pogovarjati s prijatelji, si vzeti čas, da se običemo in podružimo v živo. Vse gre samo še preko internetnega kanala in socialnih omrežij.

Špela J. B.: Poleg učiteljskega poklica sem v prvi vrsti mama dveh čudovitih punčk Eve in Maje, žena ter nosilka družinske kmetije. Moj prosti čas je trenutno bolj izjema kot pravilo, saj mi ob koncu dneva ostane zelo malo časa in predvsem energije, zato je spanje trenutno na prvem mestu na spisku prostočasnih

aktivnosti. Če pa že najdem čas samo zase, zelo rada preberem kakšno dobro kriminalko, zaigram na klavir, spečem ekstra čokoladno torto, si ogledam enega od filmov o Harryju Potterju, skuham kaj še posebej dobrega ali samo dam svojo najljubšo glasbo na glas ter si malo izpraznim glavo.

Najbolj me veseli slišati pristen in iskren otroški smeh ter besede: “Mama, rada te imam.” Žalosti pa me, ko kljub trudu in trdemu delu ne uspem doseči cilja.

Špela M.: V svojem prostem času rada pečem, dobro jem in berem. Ker težko zdržim veliko časa na enem mestu, se rada odpravim na krajše ali daljše izlete. Svojo ljubezen do potovanj in dela z mladimi sem nekajkrat uskladila in poletje kot prostovoljka preživela na taboru v tujini. Veseli me ukvarjanje z živalmi, žalosti pa človeška objestnost, mesna industrija in pomanjkanje čuta za sočloveka.

Pravijo, da so spremembe gonilo razvoja in napredka ... So tudi edina stalnica v našem življenju. Kakšnih sprememb si želite na šoli in v družbi nasploh?

Katja: Želim si, da bi se mladi bolj zavedali pomena gibanja ter vsak dan namenili nekaj časa športnim aktivnostim. Pozitiven odnos do športa in aktivno sodelovanje pri urah športne vzgoje je že prvi korak k tem spremembam.

Špela J. B.: Spremembe so dobrodošle, niso pa vse nujno dobre. V svojih nekajletnih izkušnjah individualnega in razrednega poučevanja otrok in mladostnikov različnih starosti sem opazila nekatere spremembe v razmišljanju, ki pa žal nimajo ravno svetle prihodnosti. Življenje na družbenih omrežjih počasi postaja pomembnejše od realnega, dan se vrti le okoli uspeha objav v virtualnem svetu, kjer so najbolj cenjeni izumetničeni in zlagani profili, izgublja pa se otroška razigranost, radovednost in navihanost. Želim si, da mladi ne bi podlegli pasivnosti in bi se preselili nazaj v realni svet, ki še

zdaleč ni popoln, ponuja pa veliko priložnosti, da ga izboljšamo in tako prihodnjim generacijam damo boljši in lepši začetek.

Špela M.: Želim si, da bi v svoja življenja sprejeli več empatije in razumevanja ter ne bi narave jemali kot nekaj samoumevnega.

Najboljši nasvet, ki ga lahko daste dijakom za popotnico v novo šolsko leto?

Katja: Vsem dijakom v novem šolskem letu želim, da bi bili odprti za nova znanja, se dobro počutili v šoli ter s potrpežljivostjo in vztrajnostjo bili kos vsem izzivom, ki jim pridejo naproti.

Špela J. B.: Predvsem vam kot bivša dijakinja Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina svetujem, da si upate poskusiti nove stvari, naj bo to nov krožek, šolsko tekmovanje, sodelovanje na šolskih prireditvah (sama sem na primer na eni od njih spoznala svojega moža). Spoznajte nove prijatelje, pojdite na izmenjavo v tujino, organizirajte kakšno novo dijaško skupino, pojdite tudi na kakšen dober žur. Vse to je del dijaškega življenja. Uživate ga in si ustvarite neprecenljive spomine.

Sedaj pa vas kot profesorica Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina spomnim še na učenje, ki je seveda nepogrešljiv del vašega srednješolskega življenja. Znanje, ki ga dobite pri nas, vam bo v življenju prišlo še kako prav, četudi trenutno zanj ne vidite smisla. Zato izkoristite dijaška leta za pridobivanje izkušenj in znanj, kar vam bo pomagalo na vaši nadaljnji poti. Prepogosto se namreč zgodi, da prepozno spoznamo, da se zamujenega žal ne dobi več nazaj.

Špela M.: Premalo se zavedamo, kako srečni smo, da imamo dostop do kvalitetnega šolanja. Učite se zase, saj boste svoje znanje in veščine prenesli naprej v življenje. Ovire, na katere boste morda naleteli na poti, naj vam ne predstavljajo mej, ampak izzive na poti do cilja.



Izmenjava z Nizozemsko – Projekt z otroki s posebnimi potrebami

V skladu z načeli letošnje teme izmenjave, tj. trajnostni razvoj, smo dijaki Laura in Mija ter Nizozemca Marvin in Alexander pod vodstvom mentorice Melite Lemut Bajec in učiteljice razrednega pouka Darje Benčina na Osnovni šoli Danila Lokarja Ajdovščina izvedli naš del projekta. Delali smo z otroki s posebnimi potrebami v oddelku prilagojenega programa.

Letos smo bili dijaki pozvani, da sami podamo idejo, s katero bi se v tednu našega druženja intenzivneje ukvarjali. Ker je eden od ciljev trajnostnega razvoja tudi enakopravno in kvalitetno poučevanje, sva prišli na idejo, da bi se v tem tednu intenzivneje družili

z najmlajšimi osnovnošolskimi otroki oddelka s posebnimi potrebami. Zavedava se namreč, da kvalitetna izobrazba omogoča uspešno življenje. Zavedava pa se tudi, da so odnosi temelj za doseg trajnosti v svetu. Vsak od nas je in vedno bo drugačen od drugih. Prav zato je edinstven. Naloga nas vseh pa je, da stremimo za sprejemanjem drugačnosti, saj bo le tako naše življenje boljše, ob tem pa bomo poskrbeli tudi za trajnostno ohranjanje dobrin in sveta.

Otroci s posebnimi potrebami so v šolstvu in tudi sicer obravnavani nekoliko drugače, slediti morajo prilagojenemu programu osnovnošolskega izobraževanja

in v kar največji meri izkoristiti svoje potenciale. Naloga vseh, ki z njimi stopimo v stik, je tudi, da jim dajemo občutek enakovrednosti in spoštovanja.

Teden v oddelku osnovne šole smo začeli s kratko predstavitevijo Nizozemske in se na čim bolj neformalen način spoznali z otroki. Nadaljevali smo z izdelovanjem punčk iz naravnih materialov in okvirjev za slike, ki nam bodo zagotovile spominu. Zaključili smo s peko zdravih korenčkovih mafinov, ki nekaterim otrokom niso bili všeč zaradi svojega drugačnega okusa in izgleda.

Sicer pa so bili otroci v svojih odzivih otroško iskreni. Nizozemca

sta se jim zdela zelo zanimiva in posebna, ker sta tujca. Vedeli so, da jih dijaka ne razumeta, pa so jih vseeno toplo sprejeli in z njima poskušali čim več komunicirati. Imeli so ju zelo radi in jima znali to z nasmehi in objemi tudi povedati. Midve sva jima pomagali pri komunikaciji, kar se je glede na njihove odzive odlično obneslo. Nasploh so bili otroci zelo veseli našega obiska in tedenskega druženja. Videli sva, da so prav ti otroci še bolj sposobni biti hvaležni za vsakdanje drugim otrokom nepomembne in samoumevne malenkosti. Meniva, da jih prav ta njihov dar in ta majhna lastnost delata edinstvene.

Tudi nizozemska fanta sta bila nad otroki navdušena in pozitivno presenečena. Rada sta sodelovala v projektu in se poskušala z njimi zabavati. Imeli smo se res lepo, kljub temu da smo otroke morali imeti ves čas na očeh, jim pomagati in odgovarjati na njihova številna vprašanja. Vsekakor meniva, da je bila to pozitivna izkušnja za nas vse in nam bo vsem ostala v lepem spominu. Zahvaljujemo se mentorici in OŠ Danila Lokarja za podano priložnost, zaupanje in izkušnje, ki smo jih pridobili.

Laura Marc in Mija Abramič, 2. a

Za Evropski dan jezikov smo dobili poseben obisk



Evropski dan jezikov smo letos na Osnovni šoli Dobravljje razširili kar na ves teden, saj so nas v zadnjem tednu septembra obiskali učenci z danske šole s katero že dobro desetletje prirejamo mednarodno izmenjavo.

16 danskih učencev in 17 devetošolcev naše šole je v skupaj preživetih dneh z bogatim in raznolikim programom krepilo medsebojne vezi, spoznavalo sorodno, a kljub temu drugačno kulturo in način življenja, predvsem pa izmenjave take vrste širijo obzorja ter nudijo enkratno in nepozabno življenjsko izkušnjo.

Prvi dan so se učenci pobleže spoznali skozi jezikovno in glasbeno delavnico, v torek so občudovali naravne lepote našega okoliša med sprehodom po učni poti do izvira Hublja in z

razgledom s Školja na Ajdovščino, navdušila pa sta jih tudi sredin ogled glavnega mesta Ljubljane in podzemeljski svet Škocjanskih jam. Vsako leto za en dan učence, vključene v izmenjavo, gosti tudi ena izmed naših štirih podružnice – letos so nas po kriških gasah kot pravi mali turistični vodiči popeljali učenci s PŠ Vipavski Križ, sledilo pa je še tekmovanje iz orientacije, dejavnosti, v kateri so učenci naše šole zelo uspešni.

Teden je hitro minil – in če vsem dejavnostim v okviru šole dodamo še kakšen popoldanski izlet, ki so ga gostitelji in njihovi starši pripravili v lastni izvedbi, so bili dnevi res prekratki, slovo pa je prišlo prehitro: a le do spomladi, ko bodo naši devetošolci obiskali danske prijatelje.

PP



Teden otroka

Letošnji Teden otroka je potekal od 7. do 13. oktobra na temo »Naše pravice«.

Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina je s praznovanjem tedna posvečenega otroku pričelo že v začetku oktobra, ko smo medse povabili slovensko pravljčarko, pesnico in pisateljico Anjo Štefan. Pravljčarka nas je popeljala v pravljčni svet kraljev, zmajev in čudežnih pripetljajev. Natrosila nam je cel kup ugank in nam za posledek podarila sladke rime. Dvorana 1. slovenske vlade v Ajdovščini je pokala po šivih, saj so jo do zadnjega kotička napolnili učenci obeh ajdovskih osnovnih šol. Pravljčno jutro smo pričarali tudi učencem podružničnih šol Črniče, Skrilje in Vrtovin. Obisk literarne ustvarjalke je financiran s strani Društva Bralna značka.

Nadaljevali smo z delavnicami za mlade parlamentarce iz osnovnih šol iz ajdovske in vipavske občine. V delavnici »Moje pravice« je Liana Kalčina

z mladimi raziskovala otrokove pravice in predloge mladih proti kršenju teh pravic. Marina Marc z Inštituta za mladinsko politiko je mladim predstavila program »Mladost na burji«. Druga delavnica pa je potekala na temo letošnjega Otroškega parlamenta »Moja poklicna prihodnost«. Nataša Hanuna, karierna svetovalka je mlade spodbudila k razmišljanju o svojih močnih točkah, interesih, željah in kateri poklic bi bil pravi. Delavnica »Moje pravice« je del projekta »Povezani prijatelji«, ki ga sofinancira Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva.

Torek je bil pravi dan za obisk literarne ustvarjalke. Priznana pisateljica Janja Vidmar je obiskala OŠ Col in 108 učenec predmetne stopnje OŠ Col in OŠ Otlica predstavila svojo novo knjigo »Elvis Škorc – genialni štor«. Mladi so med drugim uživali v pantomimi

slovenskih frazemov. Obisk pisateljice smo izvedli v okviru programa Povabimo besedo v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev.

Plesna ustvarjalca Anita Štor je s svojo plesno pravljico »Žabica babica« zabavala vrčevske otroke v Budanjah, na Colu in v Lokavcu. Najmanjše gledališče daleč na okoli – Gledališče Bičikleta pa je »prikolesarilo« v OŠ Šturje Ajdovščina in v OŠ Goče, kjer je z lutkovno

predstavo »Bonton za male lumpe« na zabaven in poučen način otrokom predstavilo, kakšni neprijetni pripetljaji sledijo, če pozabimo na bonton. Profesorica likovne umetnosti Silva Copič je z likovno-slikarsko delavnico »Ujemi srečo« razveselila učence nižjega izobrazbenega standarda OŠ Danila Lokarja Ajdovščina. Z istoimensko delavnico pa je v soboto, 12. oktobra razveselila še otroke krajevne skupnosti

Kamnje.

Organizirali smo že tradicionalni eks tempore v Piranu, ki se ga je udeležilo 40 učencev in dijakov ajdovskih in vipavskih šol. V poljubni tehniki so v slikovitem obmorskem mestecu risali na temo »Naše pravice« za likovni natečaj Zveze prijateljev mladine Slovenije. Na natečaj je prispelo kar 1000 likovnih del s cele Slovenije, zveza bo najboljša likovna dela uporabila za koledar ZPMS 2020.

Konec septembra smo se s promocijsko in informativno stojnico predstavili na InCastri – dnevu ajdovske industrije in podjetništva na ajdovskem letališču. Osnovnošolce in mimoidoče smo s kolesom sreče izzvali v poznavanju problematike alkoholizma v projektu SOPA – skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola. Projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Vabljeni k spremljanju naše spletne strani www.mdpm-ajdovscina.si in naše Facebook strani »Mdpm Ajdovščina«.

Urška Brežnjak



OŠ Danila Lokarja Ajdovščina

Zgodovinski uspeh

Učenke OŠ Danila Lokarja Ajdovščina so si v Velenju v začetku oktobra, na državnem prvenstvu v atletiki za osnovne šole, priborile naslov najboljših v državi

Osnovna šola Danila Lokarja Ajdovščina je vedno slovela (tudi) kot športna šola. Odlični rezultati so plod sistematičnega, strokovnega in zavzetega dela športnih pedagogov. Tistih, ki so nekdaj učili, in teh, ki svoje znanje predajajo danes.

Dokaze o večdesetletnem kvalitetnem delu z mladimi je moč prepoznati že ob vstopu v šolo, saj so vitrine polne pokalov, plaket in medalj z različnih državnih tekmovanj. Da gre za res športno šolo, je prišlo tudi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, ki je Osnovni šoli Danila Lokarja Ajdovščina že drugo leto zapored podelilo priznanje 'Najšportna šola'.

Najbolj svež dokaz izjemnega športnega duha, volje in zagnanosti učencev in učiteljev športa na OŠ Danila Lokarja Ajdovščina prihaja iz Velenja, kjer je v četrtek, 10. oktobra, potekalo ekipno atletsko državno prvenstvo za učence in učenke osnovnih šol. Pot do Velenja seveda ni (bila) samoumevna. Ekipi deklic in dečkov sta si pot na državno prvenstvo tlakovali

z zmago na področnem prvenstvu, ki se je teden dni prej odvijalo v Novi Gorici.

V Velenju se je tako pomerilo po 15 najboljših moških in ženskih šolskih atletskih ekip v državi. Učenci in učenke so se zavedali, da bodo le njihove najboljše izvedbe na meji osebnih rekordov tiha garancija za končno ekipno zmago. Čar tekmovanja v ekipni atletiki je namreč, da se rezultati učencev v posameznih disciplinah (tek na 60 m, 300 m, 1000 m, štafeta 4 x 100 m, met žvižgača, suvanje krogle, skok v daljino, skok v višino) točkujejo in seštevajo v skupni rezultat ekipe. V pravem ekipnem duhu so bodrili drug drugega in z neustrašnimi nastopi pridno zbirali točke za svojo ekipo. Navduševali so s svojo predanostjo, borbenostjo in »fair play« odnosa do ostalih tekmovalcev.

Bolj kot se je tekmovanje bližalo koncu, bolj se je dalo slutiti, da se obeta nekaj velikega. Ekipa dečkov je sicer z nekaj smole osvojila končno 9. mesto, zato pa je veliki met uspel ekipi deklic. Prav vse tekmovalke

so z odliko opravile svoje nastope in tako znatno prispevale h končnemu uspehu, da so se v domačo Ajdovščino vrnile z nazivom najboljših osnovnošolske atletske ekipe v državi! Zagotovo nepozaben dan za dekleta in zgodovinski mejnik za Osnovno šolo Danila Lokarja Ajdovščina, ki si je prvič v svoji zgodovini priborila tako zeleni državni naslov v kraljici športov!

Veselje vseh predstavnikov OŠ Danila Lokarja Ajdovščina

je bilo nepopisno. Uresničile so se dolgoletne sanje vseh tistih športnih zanesenjakov in učiteljev športa v Ajdovščini, ki so dolga leta verjeli, da se z vizijo, znanjem, trdim delom in vztrajnostjo – navkljub športni infrastrukturni podhranjenosti – da preskočiti najboljše v državi. Za kako velik uspeh gre, priča tudi čustvena izpoved učiteljice športa gospe Zalke Bolčina, ki je ob spremljanju deklet na najvišjo stopničko prišepnila, da je na ta dogodek

čakala polnih 37 let svoje zaposlitve! Upamo in verjamemo, da so ta dekleta, ki so se z zlatimi črkami vpisala v šolske knjige, v navdih novim (pa ne samo športnim) rodovom zmagovalcev. Da si bodo le-ti tako kot one drznili stopiti onkraj svojih sanj in bodo tako kot one s svojimi dosežki negovali bleščeč sij Osnovne šole Danila Lokarja Ajdovščina še naprej.

PC



Megaterm
Nova Gorica • Postojna • Koper

PE Nova Gorica t. +386 (05) 333 40 77
PE Koper t. +386 (08) 205 65 37
PE Postojna t. +386 (05) 726 21 96

**Življenje
je lepo**

**OGREVANJE, HLAJENJE
VODOVOD, PREZRAČEVANJE
KOPALNICE, KERAMIKA**

www.megaterm.si

**TRGOVINA
Z INSTALACIJSKIM
MATERIALOM**

**NUDIMO VAM
OGREVANJE
HLAJENJE
ČISTILNE NAPRAVE
REZERVOARJE
ZA DEŽEVNICO
KOPALNIŠKA
OPREMA
ELEKTRIKA
VODOVOD**

IMSA

**GORIŠKA CESTA 67
5270 AJDOVŠČINA
INDUSTRIJSKA CONA GMAJNA
www.imsa.si | T: 082015385**

oglašujte v časopisu Latnik

**komerciala.latnik@gmail.com
040 826 142 (Andreja Lozar)**

Goče

Otvoritev igrišča in igral



Velika pridobitev za našo vas in šolo se je zgodila z otvoritvijo igrišča in igral, ki je potekala v nedeljo, 6. oktobra 2019.

Da je sploh prišlo do tega pomembnega dogodka, je pobudo dala krajevna skupnost Goče. Z združenimi močmi občine, krajevnih skupnosti s predsednico Anjo Godnič in šole z ravnateljico Mojco Pev

se je vse odvijalo v smeri izvedbe projekta. Poleg omenjenih so za izvedbo zaslužni še David Lukežič, Luka Lango, Ivan Kobal, Marko Lipovž, Ernesta Drole, Jožef Lemut in še več neimenovanih.

Na otvoritvi so se učenci četrtega in petega razreda predstavili z igrico o šoli nekoč in o sodobni družini, ki so jo pridno

vadili in zelo lepo zaigrali. Vsi skupaj od prvega razreda naprej so pridno vadili tudi pesmice v pevskem zboru in celo napisali besedilo za pesmico o novem igrišču, ki so jo ponosno zapeli na otvoritvi.

Po zaključku prireditve so gospod župan, predsednica krajevnih skupnosti in gospa ravnateljica prerežali trak ter s to gesto slavnostno otvorili igrišče z igrali. Sledila je še bogata pogostitev z živo glasbo in srečelovom, za kar so zaslužni gošči krajanji sami.

Vsem sodelujočim tako pomembne pridobitve za otroke se prijazno zahvaljujemo in sporočamo, da jo bomo s pridom in veseljem uporabljali.

**Učitelji in učenci šole Goče
Marija Nabergoj**



Simbioza giba na OŠ Šturje



Na Osnovni šoli Šturje Ajdovščina smo se tudi letos vključili v projekt Simbioza giba, ki ga organizira društvo Simbioza. Projekt ozavešča in spodbuja k udeležbi v gibalno-športnih aktivnostih vseh generacij ter medgeneracijsko sodelovanje.

Z učenci in učenkami 8. a-oddelka ter njihovimi stari starši smo izvedli skupno uro športa. Prek različnih raztezni in krepilnih gimnastičnih vaj smo pozitivno vplivali na motorične sposobnosti in se pripravili na glavni del ure.

Ekipi za odbojko smo sestavili tako, da sta bili uravnoteženi; skupaj so zaigrali vnuki in stari starši. Nekoliko smo prilagodili tudi pravila igre, saj je bil namen tekme sodelovanje različnih generacij in krepitev ekipnega duha.

Stare starše naših učencev je igra ponesla leta nazaj, ko so še sami kot mladina preživljali ure športa v šoli. Učenci pa so bili pozitivno presenečeni nad tem, da so njihovi stari starši še vedno zelo dobri športniki. Preživeli smo lepo uro športa, na koncu pa smo ob kavi z gospo ravnateljico Leo Vidmar poklepetali tudi o tem, kakšni so spomini starejših na šolske dni.

Luka Hrovatin

Druženje s prijatelji 4.B razreda



V četrtek, 10. oktobra, je iz šolske kuhinje prav omamno dišalo. Učenci 2., 3. in 4. OPP NIS smo spekli piškote za svoje prijatelje iz 4. b razreda. Prebrali smo recept, pripravili testo, oblikovali in spekli piškote. »Mmm... kako so slastni!« je pohvalila učiteljica. Piškote smo poskusili tudi mi in se z njimi prav prijetno posladkali. Pričeli smo s čiščenjem šolske kuhinje, saj smo komaj čakali druženja z našimi prijatelji.

Ko vstopimo v 4. b - presečenec! Učenci so nas pričakovali s kladivi, želblji, lesenimi

ploščicami, kockami in ostalimi tehničnimi orodji. Vsak izmed nas je imel svojega mentorja pomočnika, ki nas je vodil skozi postopek izdelave lesene didaktične igre tri v vrsto.

Ob koncu dneva smo se počutili tako velike in samostojne. Presrečni smo, ker smo razširili krog prijateljstva.

Sodelovanje bomo nadaljevali v petek z ogledom Aerokluba Josip Križaj Ajdovščina in v torek, ko bomo skupaj brali pravljičice in se okrepčali s pokovko.

UČENCI 2., 3. IN 4. OPP NIS



Jesensko dogajanje v OŠ Vipava

Tačke pomagačke na obisku v 2.a in 2.b

V Tednu otroka so drugošolci matične šole gostili prav posebne goste. Na obisk sta prišla prostovoljca Slovenskega društva za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke. S seboj sta prileljala kosmatinca Luno in Varvi.

Društvo Tačke pomagačke združuje člane, ki skupaj s svojimi psi obiskujejo različne ustanove. Psi so zvesti, nenadomestljivi družabniki. Ker so spretni motivatorji, so psi dobrodošli pri delu z otroki s posebnimi potrebami, s posamezniki po poškodbah, z onkološkimi bolniki, z oslabelemi, s pacienti z nevrološkimi in degenerativnimi obolenji. Psi razveseljujejo in opogumljajo, uspešno premostijo zadrege ob človeški zadržanosti in odločilno pripomorejo k sproščenemu delovnemu vzdušju. Posameznike ali skupino spodbujajo k aktivnemu sodelovanju, zato so odlični sopotniki tudi mladim in otrokom v vrtcih in šolah.

Drugošolci so z zanimanjem spremljali predstavitev, ki sta jo pripravila vodnika psičk Lune in Varvi. Naučili so se, kako se je potrebno obnašati, ko teče pes za človekom, kako pravilno pristopiti k psu, ki ga ne poznamo



in kako je potrebno skrbeti za čisto okolico in skrbno pobirati pasje kakce. Nasmejali so se vragolijam, ki sta jih počela kosmatinca in ju z navdušenjem božali.

Hvala društvu Tačke pomagačke za obisk in toplino, ki smo

jo bili deležni s strani vodnikov in njihovih psov terapevtov.

Razredničarki Lara in Tanja

Na dan evropskih jezikov, 26. septembra 2019, smo med nami z velikim navdušenjem

Obisk košarkarja Mihe Zupana



pozdravili gospoda Miho Zupana, slovenskega košarkarja. Tisti, ki mogoče zanj do letošnjega leta niste slišali, ste ga verjetno spoznali pozimi in spomladi, ko je poplesaval po plesišču v oddaji Zvezde plešejo in nas ganil s svojo lahkoto giba, toplino in očarljivostjo.

Vendar Miha Zupan ni le košarkar, je oseba, ki obvlada več jezikov, kar je v današnjem času dodana vrednost k našemu znanju in nam omogoča, da se lahko pogovarjamo z ljudmi z različnih koncev sveta. En jezik je še posebno pomemben in zanimiv. Na dan, ko se nam je gospod Miha predstavil, nam je povedal, zakaj ima s seboj prijateljico, s katero si ves čas nekaj

mahata, a si več kot očitno na ta način zelo veliko povesta.

Učencem od 1. do 5. razreda je povedal, da je gluha že od rojstva. Opisal je svojo življenjsko pot, svoje šolanje in športno kariero. Ko ga je nekdo izmed otrok vprašal, ali meni, da je njegovo življenje lepo, je dejal, da ne, kajti prepogosto je v preteklosti občutil nerazumevanje sliščih ljudi, njihovo pamlivanje ali celo žaljenje. A njegov obisk sploh ni bil žalosten: vsi smo prasnili v smeh, ko je opisoval, kako so mu na gostovanju z ekipo vedno podtaknili v sobo tistega, ki je najglasneje smrčal. Izvedeli smo, koliko je visok, koliko tehta, da njegova stopala potrebujejo številko

čevljev 50, na dresu pa ima trinajstico, koliko pokalov je osvojil, v katerih držav je že vse igral oziroma bil in da najljubše glasbe ... nima; ko igra, mu je običajno v dresu vroče in najljubša mu je slovenska hrana. Na vprašanje, kaj je najlepšega, kar se mu je v življenju zgodilo, je odgovoril, da rojstvo njegovih dveh hčerk, od katerih najstarejša govori pet jezikov (znakovni jezik, slovenščino, ruščino, turščino in angleščino).

Zahvaljujemo se Hiši sadežev Vipava, ki je omogočila, da nas je g. Miha Zupan razveselil z obiskom.

Maruška Rojc

Gromap d.o.o.
Vipavska cesta 4, Ajdovščina
tel: 3330100, 041320935
gromap@siol.net
www.gromap.si

- VPIS STAVBE V KATASTER STAVB
- UREJANJE MEJ
- PARCELACIJE
- GEODETSKI NAČRT

Dobrodelnost v petih razredih

Ura družbe.

Delo v dvojicah.

Učna tema: Bogastvo in revščina.

Razgovor o prebranem.

V klopi šepet: "Ja, to bi bilo dobro. A poveva učiteljici? Dajva."

"Gospa učiteljica, mi bi radi izvedli dobrodelno akcijo, kot piše tu v učbeniku: V razredu organizirajte dobrodelno akcijo. Naredite načrt. Odločite se, kaj boste zbirali, komu boste zbrano podarili in koga boste prosili za pomoč pri izvedbi akcije." (Verdev, H., Žlender, B. 2016. Radovednih pet: Učbenik za družbo v 5. razredu OŠ, Ljubljana Rokus Klett, str. 16)

In tako se je začelo. Po uri dogovarjanja, so me učenci prosili, če se pozanimam, komu bi lahko podarili zbrano, saj se bodo potem lažje odločili, kaj sploh bodo zbirali.

Pogovorila sem se s predsednico MDPM Ajdovščina. Povedala nam je za družino v stiski, ki bi potrebovala hrano in higienske pripomočke.

To sem jim povedala in akcija

je stekla. Z njo so bili seznanjeni učenci vseh treh petih razredov. Zbirali smo predvsem hrano. Vsak dan sproti so z navdušenjem opazovali količino izdelkov. Pogovarjali so se o stiskah družine in se vživljali v njihovo vlogo. Zbrali smo štiri zaboje hrane in vrečko higienskih pripomočkov. Vsak je prinesel po svojih zmožnostih.

Vse prispevano smo izročili ravnateljici, ga. Ireni Kodele Krašna in socialni pedagoginji na šoli, ga. Kristini Valič, ki sta v tednu otroka poskrbeli, da je prišlo v prave roke.

Sočutje do ljudi v stiski, biti pripravljen pomagat pomoči potrebnim, se med seboj spoštovati, sprejemati drugačnost in biti strpni, so vrline, ki so pri mojih petošolcih še kako prisotne.

Hvala tudi staršem, saj brez njihove pomoči akcija ne bi bila tako uspešna.

**Marjetica Stopar,
OŠ Danila Lokarja
Ajdovščina**



Veterinarska bolnica Vipava



IVAN PRINCES s.p.
Gradiška c. 10
5271 Vipava
SLOVENIJA

tel.: 05/36 44 390
fax: 05/36 44 393
veterina.vipava@siol.net

mag. Ivan Princes dr. vet. med.
041 618 949

mag. Anton Lavrenčič dr. vet. med.
041 671 170

Matej Hosta dr. vet. med.
031 612 777

Nina Krašna, dr. vet. med.
051 321 368



Novice iz CIRIUS Vipava

Vstop v novo šolsko leto je bil - tako kot vsako leto - pester v vseh pogledih. Veliko iskric, nasmehov, pričakovanj in novih spoznanj. Zdaj že teče vse bolj v ustaljenih ritmih, vendar nam nikoli ni dolgčas. Ni časa za to!

Državno prvenstvo slovenskih srednjih in osnovnih šol v plavanju

13. septembra, so se učenci Šolskega športnega društva udeležili tekmovanja v plavanju, ki je potekalo na Ilirija v Ljubljani. Kljub temu, da letošnje šolsko leto še nismo izvedli treningov v bazenu, so se lanskoletni treningi dobro obrestovali. Tekmovalci so pokazali plavalno znanje, se potrudili in odlično odplavali. Odličen rezultat tekmovalke Metke pa je posegel tudi po srebrni medalji. Dan je bil za vse tekmovalce čudovit.

Katarina Trbanc

Naravoslovni dan: čebele

19. september 2019 - Učenci vseh razredov OŠPP so se udeležili naravoslovnega dne z naslovom »Čebele«. Čeprav nas je v četrtek jutro prebudila burja, smo se odpravili na Lozice, kjer nas je pričakal gospod Bogdan Žvanut.

Čebelar Bogdan je že imel pripravljen prazen panj, ob katerem je učencem nazorno



razložil njegove sestavne dele in njihovo vlogo. Pri tem je tudi poudaril vlogo čebel v naravi. Učenci so prazne panje lahko potipali, odprli-zaprlji, vložili prazno satovje, ... Na glavo si je vsak učenec nadel čebelarjev klobuk in ob tem so učenci neizmerno uživali.

Gospod Žvanut nam je povedal, kako čebele pridelajo med

ter zelo nazorno, s pomočjo čebelarjevih pripomočkov, ponazoril čebelarjev postopek pridobivanja medu. Učenci so z zanimanjem opazovali, kako se satovje prazni, da pridobimo med. Učenci so se z medom tudi posladkali in ga ocenili z oceno odlično. Seveda pa k čebelarju Bogdanu pokazal pripravljeno medvedo, katerega so učenci lahko božali, mu preučili zobovje, šape, ... Ogleдали smo si še sušilnico sadja in okušali posušeno sadje.

Za zaključek pa nas je čebelar popeljal na ogled čebelnjakov in »čebelje« postelje. Vsi učenci so poslušali premikanje (brenčanje) čebel v postelji, to jim je bilo zelo všeč.

Čebelarju Bogdanu se vsi zahvaljujemo za njegovo dobro voljo in pripravljenost, da nas je sprejel ter z nami delil kanček svojega znanja in veselja.

Karmen Blaško



Dan odprtih vrat na Fructalu

V šoli se veliko učimo o jeseni, to je čas pobiranja plodov tudi v sadovnjaku. Odločili smo se, da si pogledamo eno od tovarn, ki predelujejo sadje.

V petek, 4. oktobra, je Fructal odprl svoja vrata in organiziral voden ogled proizvodnje ter družaben program.

Nekaj skupin iz CIRIUS Vipava se je priključilo dnevu odprtih vrat. Spoznali in videli smo postopek predelave sadja v nektar, sok... Videli smo svoje sosede, sovaščane, ki dan za dnem na Fructalu skrbijo za kvalitetne izdelke. Prijazni animatorji so ob glasbi z nami tudi zaplesali. Za dobro vzdušje so poskrbele maskote Pingo, Frutek in Jeti.

Fructalovci so nas postregli z jabolki, Frutabelami in sokovi.



Ta petek je bil res izjemno lep jesenski dan. Sonce in brezvetrje sta omogočila, da smo se na dvorišču pred Fructalom lahko

zadržali malo dlje in poklepeta-li z znanci.

Mateja K. Černe

Tejkus 2019



Po lanskoletno uspešno izvedenem "Tejkus"-u, smo se na Mladinskem svetu Ajdovščina odločili, da dogodek izvedemo tudi letos. Finančno so dogodek podprli na Mladinskem svetu Slovenije, v sklopu razpisa za krepitev delovanja lokalnih mladinskih svetov. Namen dogodka je bil, poleg športnega udejstvovanja, povezovanje in promocija lokalnih športnih društev in posledično zdravega načina življenja med mladimi v Ajdovščini.

Na dogodek se je prijavilo 10 ekip, skupno kar 39 tekmovalcev, ki so se preizkusili na progah dveh dolžin, v razdalji 5 in 10 kilometrov. Trase so potekale v okolici in skozi samo mesto Ajdovščina, tekmovalci pa so se po njih morali orientirati s pomočjo namigov v obliki fotografij. Da pa proga ne bi bila prelahka, so bile trase začinjene še s kontrolnimi točkami, na katerih so tekmovalci morali streljati z lokom, plezati po plezalni steni, pokazati

poznavanje tematike iz Strategije za mlade v občini Ajdovščina in se preizkusiti na plesnem drogu. Na koncu sta se za najboljši izkazali ekipi »Organizirani in usklajeni« na 5 kilometrski progi in »Peanutsi« na 10 kilometrski progi.

Radi bi se zahvalili vsem tekmovalcem za številčno udeležbo, saj ste nam s tem pokazali, da si mladi in ostali prebivalci Ajdovščine in okolice želijo podobnih dogodkov. Še posebej bi se radi zahvalili Budanjskim lokostrelcem, plesni šoli Sport pole dance, krajevni skupnosti Lokavec, Klubu ajdovskih študentov, Srednji šoli Veno Pilon, Orientacijski zvezi Slovenije in vsem ostalim prostovoljcem, ki so na tak ali drugačen način prispevali k izvedbi dogodka.

Ostanite mladi in se vidimo drugo leto!

Jaka Samec
Mladinski svet Ajdovščina

HUSQVARNA 120 Mark II

Akcija 2019
179,90 €
Redna cena: € 239

STIHL MS180

Akcija 2019
240,00 €
Redna cena: € 289

STIHL MS231

433,00 €
ZNIŽANA CENA

Husqvarna 450

Akcija 2019
447,00 €
Redna cena: € 598

Husqvarna 545 Mark2
550XP Mark2

1 LETO GARANCIJE

TOTUM
WWW.TOTUM.SI
Feel The Difference

Servisno prodajna mesta:

Totum d.o.o.
Goriška cesta 29/a, 5720 Ajdovščina
(05) 366 50 88
Obrtniška ulica 6/i, 1370 Logatec
(01) 750 93 48

PIHALNIKI LISTJA
Pestra ponudba pihalnikov lista blagovnih znamk HUSQVARNA in STIHL. Možnost ročne ali nahrbtnne izvedbe. Pihalniki z možnostjo sesanja. Bencinski ali akumulatorski.

Akcijska ponudba zaščitne opreme in pribora

WWW.TOTUM.SI

Uspehi plesnega centra ADC se nadaljujejo



ADC je ponovno potrdil, da se vestnim delom, vztrajnostjo in kvalitetnimi trenerji trud poplača.

Prejšnji teden (med 15. in 19. oktobrom) je v Bremerhavnu v Nemčiji potekalo svetovno prvenstvo IDO v modernih tekmovalnih plesih.

Tekmovanja sta se tokrat udeležili Nina Ukmar ter Urša Skubic kot par, ki sta tekmovali v izjemno hudi konkurenci HIP HOP DUP ČLANI ter si izmed osemdesetih parov priplesali zavirljivo 5. mesto. Urši Skubic so sodniki podelili tudi 12. mesto od devetdesetih najboljših plesalk na svetu. Izjemna rezultata, čestitke obema!

Lepi uspehi pa se ADC-ju pišejo že od junija dalje. Na Krku se vsako leto odvija

plesni festival, katerega po mnenju plesalcev in staršev ne gre zamuditi. Festival Malinska internacional dance open poteka ob morju in traja cel vikend. Na njem se zvrstijo plesalci in plesalke iz različnih koncev sveta in med njimi je bil tudi naš klub. Iz festivala so se plesalci vrnili s sedmimi zlatimi medaljami, in eno srebrno.

Že nekaj časa nazaj smo se udeležili tudi državnega prvenstva MTP v Novem Mestu. Ker je že vsesplošno znano, da smo Slovenci najboljši plesalci na svetu, je bilo to eno izmed konkurenčno najhujših tekmovanj. Z borbenostjo in trdim delom sta Urša Skubic in Nina Ukmar kot par, osvojili naziv državnih prvakov. Urša Skubic pa je osvojila še

2. mesto solo hip hop ter 1. mesto pokalnega prvenstva.

Cel plesni center ADC je žarel v barvah zmagovalcev, prav tako, pa so se uspeha veselili tudi ostali podporniki in navijači. Tukaj velja omeniti še uspehe ostalih posameznikov: Mladinska formacija je priplesala 16. mesto, Tim Vodopivec 12. mesto, Nick Keber 17. mesto, Lana Gorkič 39. mesto ter Blaž in Matic Kolar Tratnik 5. mesto.

Čestitke vsem sodelujočim na DP 2019!

Upamo, da bo ADC tudi v letošnji plesni sezoni na festivalih ter tekmovanjih označjal, da na Primorskem, natančneje v Vipavski dolini živi plesni klub, ki je kljub majhnosti eden najmočnejših.



Enajsti na svetu



S tem nazivom se lahko pohvalijo mladi plesalci (pionirji stari od 8-10 let) plesnega kluba EL1 plesna scena.

Češko mesto Decin je od četrtega 19. septembra do nedelje 22. septembra gostilo svetovno prvenstvo IDO Street Dance Show.

Prvič so se ga udeležili tudi pionirji Ajdovskega plesnega kluba EL1 plesna scena. Mladi plesalci so v zadnjem letu dosegli več kot odlične rezultate na različnih tekmovanjih. Med drugim so se na državnem prvenstvu uvrstili na 5. mesto in si s tem rezultatom priplesali vstopnico na svetovno prvenstvo.

Svojo točko so odplesali suvereno, energično in z nasmehom na ustih ter s tem, v hudi konkurenci najboljših plesalcev iz različnih držav zasedli 11. mesto v svoji kategoriji.

Ob tej priložnosti bi najprej čestitali vsem plesalcem za njihov uspeh in se hkrati zahvalili našim trenerjem za njihov trud, staršem, ki podpirajo naše plesalce, jih redno vozijo na treninge, jim stojijo ob strani in verjamejo v naše delo ter tudi sponzorjem, ki so nam s svojimi donacijami omogočili

udeležbo na tako pomembnem tekmovanju.

Našim plesalcem se je s tem izpolnila velika želja, saj so doživeli izkušnjo, ki jim bo ostala v srcu in spominu za vse življenje.

Ekipa EL1 plesna scena



Ambrozija in japonski dresnik? Ne, hvala!

Vsak dan se srečujemo z mi-gracijami. Človeškimi, žival-skimi, rastlinskimi... Nekatere so namerne in načrtne, druge spontane. Kadar se naseli na nekem območju vrsta, ki je prej tam ni bilo, ji rečemo tujerodna. Če začne izpodrivati domače (avtohtone), pa postane še in-vazivna. Zadnja leta povzročata največ glavobola vrsti v naslovu.

Pelinolistna žvrklja (*Ambrosia artemisifolia*) je neugledna, tudi dokaj neopazna rastlina iz družine nebinovk. Opazimo jo predvsem tam, kjer raste v večjih skupinah. Znanstveno ime *Ambrosia* pomeni hrano grških bogov. Zagotavljala jim je nesmrtnost. Ambrozija je enoleten plevel s pernatimi listi in drobnimi, neopaznimi cvetnimi koški. Kot vetrocvetka ima

v Evropo pa je prišla s ptičjo krmo.

Kje raste? Ob in na njivah z žitom in koruzo, še posebno po žetvi ter ob poteh, nasipališčih in bregovih vodotokov. Ni je v gozdu in na redno košenih travnikih.

V Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin opozarjajo na obvezno zatiranje pelinolistne ambrozije. V skladu s predpisi so imetniki zemljišč dolžni sami odstranjevati ambrozijo tako na kmetijskih kot tudi na nekmetijskih zemljiščih. Pelinolistna ambrozija in druge sorodne neofitne vrste spadajo med škodljive rastline, ki predstavljajo probleme za kmetijstvo in zdravje ljudi. Mehansko zatiranje ambrozije je po večini neuspešno. Ta rastlina



Japonski dresnik

smiselno in uspešno pred cvetenjem. Z redno košnjo ali mehanskim odstranjevanjem preprečimo cvetenje. Sicer pa pride v poštev uničevanje s herbicidom, na žitnih njivah na primer po žetvi. Kdo sploh zatira ambrozijo na javnih površinah, lahko ugibam. Pokosijo jo, skupaj z drugimi rastlinami, le ob cestah.

Iz tega lahko sklepam, da je boj z ambrozijo verjetno že izgubljen.

Kaj pa japonski dresnik (*Fallopia japonica*)? Je grmičasta trajnica, ki izvira iz Japonske. V Evropo je bil prinesen kot okrasna rastlina v prvi polovici 18. stoletja, v Sloveniji pa je njeno sajenje prepovedano. Zelnata stebela pozimi propadejo, zaradi velikih jajčastih listov pa ima veliko pokrovnost (prekrije velike površine). Cveti pozno poleti, socvetja sestavljajo drobni, beli cvetovi. Če se vozite po avtocesti in obvoznicah okrog Ljubljane, ga ne morete zgrešiti, saj razen njega ne raste skoraj

nič več drugega. Porašča tudi nabrežja vodotokov. Razmnožuje se z razraščanjem iz korenin, njegovi veliki listi pa zasenčijo vse rastline pod njim. Preraste tudi grmovje in manjša drevesa. Najpogostejše se razširja z gradbenim materialom, v katerem so koščki njegovih korenin. Če se naseli na travniku, ga kmalu uniči. Korenine poženejo več metrov globoko in iz vsakega koščka požene nova rastlina. Požene skozi debelo plast asfalta ali betona in uničuje nasipe

in ceste. Sicer ni strupen, mladi poganjki so celo užitni. Iz nje ga pridobivajo zdravilno učinkovino resveratrol, ki je kot prehransko dopolnilo nekakšen eliksir mladosti. Resveratrol spada med antioksidante in deluje na organizem kot zaščitna snov. To snov pa dresnik izloča tudi v tla in z njo zavira rast drugih rastlin.

Zatiranje dresnika je težavno in večinoma neuspešno. Paša ovc in koz lahko dresnik omeji, ker jedo neolesenele poganjke. Pogosta košnja, izkopavanje korenin in, seveda s herbicidom. Slednje je problematično ob vodotokih in vodovarstvenih območjih. Tudi v ajdovski občini imamo japonski dresnik. Ob potoku Skrivšku se, od železniške proge skozi Dobravlje vsako leto bolj širi proti reki Vipavi. Do nje manjka le še kakih 50m. Vipava je v območju Nature 2000. Ko se bo dresnik razširil do reke, bo začel izpodrivati avtohtono vegetacijo. Verjetno je dresnik razširjen še kje na Vipavskem in bi se ga dalo iztrebiti ali vsaj omejiti.

Irena Breščak



Pelinolistna ambrozija

ogromno cvetnega prahu, ki ga raznaša veter. Semena ohrani jo kalivost veliko let. Zmečkani listi imajo neprijeten vonj, na koži pa lahko povzročijo vnetje, tudi mehurje. Cvetni prah povzroča alergijo pri okrog 10% ljudi. Prva navedba ambrozije pri nas je iz leta 1950. Njena domovina je Severna Amerika,

ima namreč veliko sposobnost obnavljanja nadzemnega dela z odganjanjem iz stranskih spečih popkov, ki so v pazduhah listov ali na stranskih vejic. Pelinolistna ambrozija se tako uspešno obnovi tudi po zelo intenzivnih poškodbah in po pogostih košnjah ali mulčenju.

Zatiranje ambrozije je



Japonski dresnik

Draga tramvajkomanda!

Odrto pismo bi verjetno morala nasloviti na podjetje Kolektor ali na kakega drugega »sobralca«, verjetno pa bo – kot je v Sloveniji običajno – končalo na tramvajkomandi, zato naslovni pozdrav name njam njej.

Titov oziroma Lavričev trg počasi dobiva končno podobo.



Zadnje leto mnogokrat prekopan in zasut pa spet prekopan, zabetoniran pa spet odbetoniran in odkopan ter znova zalit z betonom, na desetine metrov napačno položenih in zato uničenih rdečih cevi, gore porabljenega gradbenega lesa; vse to vidimo in gledamo, ko na poti skozi Castro tvegamo zlom noge. Poskušam razumeti: to je napredek, financiran z evropskimi sredstvi, katera se lahko ne le z lopato, ampak kar z bagersko žlico mečejo skozi okno!

Toda ne morem pa razumeti, zakaj je potrebno dvigovanje nivoja tal tako na placu kot na Prešernovi ulici za poldrugi decimeter ali več in nadomeščanje normalnih odtočnih jaškov z modernimi kanaletami,

ki so lepo zamašene z listjem in smetmi. Očitno so avtorji tega izuma prepričani, da se preobilne padavine, kakršne so leta 2010 povzročile poplavljanje lokalov na spodnjem delu Prešernove, ne morejo spet pojaviti.

Če se vendarle pojavijo, bodo poplavljeni ne samo lokali Manufaktura, Čevljarstvo Vuk, Pekarna Ajdovščina, Fotokopirnica Julka, nekdanja pisarna »Primorskih novic« in Pilonova Galerija, ampak tudi ali predvsem Sončna ura, trgovina Fama in Frizerstvo Pahor.

Jamram, torej sem! Koprneče pričakujem ustrezno pojasnilo.

Darinka Jamšek

oglašujte v časopisu
Latnik

komericiala.latnik@gmail.com
040 826 142 (Andreja Lozar)



Ah, saj ne solim tako zelo! Res ne?

- Priporočeno je največ 5 g soli na dan (ena čajna žlička).
- Bodite zmerni pri uporabi soli! Preden jed dodatno solite, jo poskusite.

Mlinotest se je s podpisom zaveze odgovornosti zavezal, da bo do leta 2022 v pekovskih izdelkih zmanjšal vsebnost dodane soli za 5 %.

Obljube izpolnjujemo! Zato smo v Janezovem hlebcu s semeni, ajdovski popoldanski štruci, francoski in primorski štruci ter v bobolih sol že zmanjšali za 5 %.



Polnozrnatni izdelki? Zakaj pa?

- Ker dvigujejo nivo sladkorja v krvi in zavirajo tek.
- Ker vsebujejo vlaknine, ki znižujejo nivo holesterola in izboljšujejo prebavo, pa tudi različne vitamine, minerale in mnoge druge snovi, ki jih telo potrebuje.

Mlinotest se je s podpisom zaveze odgovornosti zavezal, da bo povečeval vsebnost polnozrnatih sestavin v pekovskih izdelkih.

Obljube izpolnjujemo! Že sedaj lahko kupite veliko naših izdelkov z večjo vsebnostjo polnozrnatih sestavin, med drugim Kraševca in Vipavca.



Slika je simbolična

Za ajdovskimi BMX-arji je najuspešnejša sezona doslej

BMX ekipa ajdovskega kolesarskega kluba Črn trn je uspešno zaključila še eno sezono, verjetno najuspešnejšo doslej. Črn trn se namreč veseli skupnega drugega mesta med ekipami v pokalu Alpe Adria, Tim Rovtar in Jani Volk pa sta postala skupna zmagovalca v svojih kategorijah.



BMX ekipa Črnega trna je na odličen način zaključila letošnjo sezono, ki bo šla v zgodovino kot ena najuspešnejših doslej. Fantje in ena punca so nastopili na kar 19-ih dirkah in prav povsod dosegli odlične rezultate, številne zmage in še bolj številne stopničke. Tako na mednarodnih dirkah kot tudi na tekmah v Sloveniji.

Rezultati so še toliko več vredni, če vemo, da je ajdovska ekipa verjetno edina v tej konkurenci, ki nima lastne BMX proge. Tako so tekmovalci primorani trenirati na oddaljenih progah v italijanskem Rivignanu ali v Ljubljani, vseeno pa s trdim delom in odrekanjem dokazujejo, da imajo voljo, talent in željo.

Za zaključek so fantje nastopili v avstrijskem Baierdorfu na finalu Alpe Adria pokala. Na dveh tekmah je Tim Rovtar osvojil prvo in tretje mesto, Rok Bajc dvakrat drugo mesto,

izkazal pa je tudi najmlajši Jaka Sever, ki je bil v svoji kategoriji tretji. Dobre vožnje sta ponovno prikazala Anže Rovtar in Lenart Sever. Obilico smole je imel v Avstriji Jani Volk, ki je bil primoran odpovedati nastop, saj je na sobotnem treningu močno padel. Rezultati, ki so jih člani Črnega trna dosegali med letom v pokalu Alpe Adria (le ta združuje tekmovalce iz Italije, Avstrije, Slovenije in Madžarske) so bili dovolj, za skupno drugo mesto v točkovanju ekip. Tako visoko ajdovska ekipa še nikdar ni bila. V Avstriji pa so obenem še proslavili skupno zmago Tima Rovtarja (U15) in Janija Volka (Cruiser) v skupnem seštevku Alpe Adria pokala.

Precej veselja je v tabor Črnega trna prineslo tudi septembrsko državno prvenstvo discipline BMX v Mariboru. Ajdovski junak je letos postal Jani Volk, ki si je v kategoriji Cruiserjev

privozil naslov državnega prvaka in potrdil odlično formo celotne sezone. V isti kategoriji je drugo mesto osvojil Rok Bajc, tik za stopničkami pa je končal Peter Dovžak. Stopničke sta si priborila tudi Tim Rovtar in Nik Prek. Tim je bil v kategoriji fantov do 14 let drugi, Nik pa tretji v kategoriji desetletnikov. V isti kategoriji so se dobro odrezali tudi Lenart Sever, Anže Rovtar in Tine Dovžak. Maxim Jazbar je zasedel peto mesto med tekmovalci do 13 let. Na stopničke se je v najmlajši kategoriji amaterjev zavihtel tudi Enej Čebtron, zasedel je tretje mesto. Čestitke pa si zaslužijo še Jaka Sever, Lia Čebtron, Matija Krečič, Ožbej Golja, Vito Plahuta in David Zabukovec, ki s svojimi vožnjami dokazujejo, da je ajdovska BMX ekipa konkurenčna v domačem okolju.



Mlinarke z odličnimi rezultati

Rokometašice ajdovskega Mlinotesta še naprej ostajajo neporažene in jih trenutno najdemo povsem na vrhu prvoligaške lestvice.



Ajdovski Mlinotest še naprej pridno beleži zmage. Za

vikend so v Ajdovščini z veliko razliko padle igralko iz

Litije. Domačinke so že od prve minute stvari postavile na svoje mesto. Z delnim rezultatom 4:0 so hitro ušle na varno razdaljo, katero so do 20. minute povečale na deset zadetkov. V prvem polčasu je bila strelsko najbolj razpoložena Nuša Fegic s šestimi zadetki.

Trener Kovšca je v drugem delu posegel po rotacijah. Najprej je iz vrat potegnil Aleksandro Petrukhino (10 obramb) in na njeno mesto postavil Teo Brecelj (na koncu 6 obramb). Večino drugega polčasa je dirigentsko palico

v napadu vihtela Petra Sanabor. V obrambi sta v centralnem bloku odlični drugi del odigrali Jana Krapež in Tina Benčina, ki se je izkazala tudi v napadalnih akcijah. Gledalci so na koncu srečanja bučno pozdravili domača dekleta, ki so se s peto zaporedno zmago

zavihtele na vrh prvenstvene lestvice s tekmo več od ljubljanskega Krima.

Spektakel pa se obeta v nedeljo, ko sledi gostovanje v Žalcu, kjer je bilo v zadnjih letih odigranih že vrsto odličnih dvobojev.



V Lokarjevi galeriji na ogled dela Vladimirja Bačiča

V Lokarjevi galeriji v Ajdovščini so v oktobru na ogled postavili razstavo domačega likovnega ustvarjalca Vladimirja Bačiča. Razstava, ki nosi naslov »Tišina. Kako glasne so stopinje hrepenenja.« bo na ogled do 16. novembra 2019.



Odprtje retrospektivne razstave domačega slikarja Vladimirja Bačiča v Lokarjevi galeriji je v petek, 11. oktobra, pritegnilo izredno veliko ljubiteljev umetnosti. Slikarja in njegovo delo je zelo podoživeto predstavila umetnostna zgodovinarica dr. Nelida Nemec. »Med hotenji in željami, ki so se – v kaosu prebliskov – velikokrat tudi realizirali kot pesem, proza, fotografija, kolaž, slika ali grafika, a ne nujno po tem zaporedju, so se Vladimirju Bačiču ustvarjalne ideje rojevale po notranjem klicu. V nemiru

sporočilo. Nastajajo dela srednjih in velikih formatov, ki govorijo o ustvarjalcu, ki bo hodil svoja pota. Ki bo izražal sebe in se odzival na svoja lastna iskanja. Svojo življenjsko in ustvarjalno filozofijo.«

Konec devetdesetih je dal zagon novemu: Barve Mediterana. »Ni naključje, da so ta dela motivno odslikava okolja, ki mu pripada po srcu, da so ujeta v tehniki kolaža in v močnih, fovistično občutenih barvnih tonih, z močnimi kontrasti, konturo, žarčenjem in preiščeno razporeditvijo. Da

posebnim odnosom do prikrite svetlobe, kjer hote pušča vidne segmente njene naravne strukture, katerim dodaja še aplikacije kolažev, ustvarja optično atraktivne podobe mehkih form in racionalno zasnovanih pravokotnih in drugih geometrijskih ploskev. Tudi slikarska dela zadnjih let govorijo z barvami in njihovimi simbolnimi vrednostmi, s prehodi toplih in hladnih prepletanj in prelivanj, s svetlobnimi žarčenji in razporeditvijo, kjer dominirajo kolažni segmenti, ki se preoblikujejo v optično zanimivo igro svetlob, senc in barv. Da se oko napoji. Spočije. Najde detajl, ki dotakne. In spodbudi misel, ki išče.«

Poleg slik se je sočasno vztrajno in polnokrvno rojeval tudi ciklus fotografij. O njih zapiše Nelida Nemec: »V fotografiji ga zanimajo artefakti, uporabni predmeti, ki so oplemenitili človekov vsakdan, in sledovi človekovih posegov na različne podlage kot so zid, deska, kamen. Njegovo oko ujame podrobnosti, v katerih razbere svojo zgodbo, najde njemu zanimive sledove in detajle, ki, kot je zapisal Brane Kovič, »vzbujajo najrazličnejše asociacije in ki jih lahko povežemo v like ter s kančkom domišljije iz njih sestavimo 'zgodbo'«. Teh zgodb je vse do danes veliko in mnoge je ujel v cikle kot Kamen iz leta 2009, cikel Cvet iz leta 2010, cikel Sol lapis iz leta 2012, kjer še posebej izrazito daje poudarek barvi, ki je tudi pri tem ciklu – kot je za

enega zgodnejših zapisal Kovič – »hkrati oblika, ker ju gledalec zaznava sočasno, predvsem pa ne več kot del fizične realnosti, ampak zgolj kot vizualizirano metaforo«. Če so ti cikli barvni, sta cikla Križ in Skorja iz leta 2007 in 2015 ujeta v estetsko sporočilnost črno-bele fotografije, kjer se osredotoči na kompozicijo, linijo, prostor in svetlobo.«

Zadnja leta se Vladimir Bačič intenzivno ukvarja tudi z grafiko. O njej zapiše Nelida Nemec: »Tudi z načini, ki jih nudi sodobna tehnologija, ki

občutenjih nanosov, intervencij, spojev, prekrivanj, prepletov in amorfnih oblik.«

»Vladimirja Bačiča, subtilnega ustvarjalca z mnogimi strastmi navdušuje vse, kar je lepega in mu postane navdih za izvirno likovno podoživetje, ki se izpoje v sublimni harmoniji najpomembnejših slikarskih elementov. Tako kot vse tisto notranje, globoko zapisano in nikoli povsem izživeto, ki vztrajno razgibava njegovo dušo in srce, njegovo bit, da se njegova misel radoživo odziva kot impulz v nikoli dokončani



mu razpre možnosti grafičnega oblikovanja in urejanja slikovne podlage z magično roko, ki kot bi imela čopič ali svinčnik drsi, pleše, zarisuje, izvalja potezo na način, da se lahko izživi njegovo v sliki nikoli dovolj izživeto barvno čutenje. Listi v tehniki giclée printa živijo v sproščenosti abstrahiranega predmetnega sveta, ki ga prepesnjenega polaga na slikovno ploskev, da se razživi v

slikarski viziji. Njegova dela so estetsko dovršena in subtilno nagovarjajoča. So čudovit odsev njega samega.« zaključijo svoje misli Nelida Nemec o ustvarjalnem opusu Vladimirja Bačiča.

Razstava bo v Lokarjevi galeriji na ogled do 16. novembra.

Lokarjeva galerija



samospraševanj. Med hojo po robu. V strasti odkrivanj. Študij, ki ga je dokončal v začetku osemdesetih ga je naravnaval k vizualnemu, likovnemu. Postopoma, a vztrajno so se rojevali: poet, filozof, slikar, pedagog, kurator in organizator. Vsakemu izmed njih je dajal možnosti – da se polnokrvno izrazi, realizira, materializira nikoli utišana misel.«

V začetku osemdesetih je zaživel prvi izmed petih slikarskih ciklov. »Ta je začrtal njegovo pot in jo v iskanju svojega slikarskega poslanstva bogatil od leta 1981 do 2001: Na koncu koraka ujame njegov korak na poti iskanj, preverjanj, samospraševanj, hotenj in želja. Njegova notranjost se razpre in daje poleta slikarski velemenci, ki ni ujeta v trenutna slikarska iskanja, pač pa išče svoj izraz. Svoj rokopis in svoje

so nabite s čustvi. Da delujejo nadzemeljsko.« Od leta 2005 nastajajo slikarska dela iz cikla Meditacija, ki potrjujejo tezo – kot je zapisala Nives Marvin – da je v svojem likovnem jeziku zelo samosvoj. Nelida Nemec o Bačiču zapiše: »To samosvojost spodbuja tisti notranji klic, ki je iščoč, razmišljujoč, a hkrati zazrt v mehko notranjost, razpeto med kontemplacijo, meditacijo, čisto razumskostjo in praktičnostjo. Njegovo delo opredeljuje stroga urejenost in ožarjena igra abstrahirane igre neprepoznanih ploskev in oblik, ki, kot je zapisala Nives Marvin, na podobah zadnjih let »le v detajlih asociirajo arhitekturne ali krajinske izseke. Raziskovanje prostorskega elementa kot bistvenega izraznega sredstva je Bačičeva glavna preokupacija, ki mu v upodabljanju nudi zelene efekte. S

Oblak tuš
Lavričev trg 7
5270 Ajdovščina
oblak.tus@gmail.com
www.oblaktus.si

Prenova kopalnice iz kadi v tuš V ENEM DNEVU!!!
+386 (0) 41 788 306

Zagotavljamo vam lahkotno, varno in sproščeno tuširanje v tuših Oblaktuš!

Vašo staro kopalno kad ali tuš kabino odstranimo in nad njo postavimo po meri izdelan tuš podstavek, izdelan iz aluminij sendviča, ki je sestavljen iz treh plasti: alu plošče, pvc izolacije in še enkrat alu plošče. Zaključni sloj pa predstavlja gumirana, protizdrsna in antibakterijska zaščita. Dobiti ga je mogoče v treh barvah: beli, bež in temno sivi. Po vaši želji lahko temu sloju dodamo neopren, ki vam nudi še več udobja in topline.

Najnižja možna višina naših tuš podstavkov je od 2,8 do 15 cm, širina do 115 cm, dolžina pa do 300 cm. Pri obnovi stene obložimo s sendvič paneli debeline 6 mm, ki so iste sestave kot tuš podstavek. Pri tem ni potrebno polaganje keramike ali dodatna obdelava sten.

Tuš kabine ali pregradna stekla vam izdelamo po naročilu. Vsa stekla so impregnirana proti vodnemu kamnu, kaljena, s pobrušenimi robovi in debeline 8 mm.

Za prenovo potrebujemo 1 dan, predhodno pa opravimo ogled in izmere. Prednost naše prenove je v kopalnem delu brez fug, kar vam zagotavlja tesnjenje, toplino, varnost in nič težav s plesnijo.

Odlukje nas tudi hitra odzivnost, visoka strokovnost naših monterjev in zadovoljne stranke.

PREJ

POTEM

BELIMO TUDI ...

BORUT
INSTALACIJE BORUT PETRIČ S.P.

Možnost plačila do **36 obrokov** s hitrim kreditom.

V soboto 09.11.2019 TD Burja iz Vipave organizira nočni tek 'Vipavskih nočnih 7'. Start bo ob 17:30, več informacij dobite na www.td-burja.com.

25. obletnica ženskega pevskega zbora Večernica

Na Društvu upokojencev Ajdovščina-Vipava je bila težnja po ustanovitvi mešanega pevskega zbora. K zbiranju in pri-govarjanju ljudi je pristopila gospa Ana Prosen leta 1994, ki je bila tedaj nameščena kot taj-nica društva. Moški se niso že-leli vključiti in tako so bile prve vaje 22. septembra 1994 s samo ženskoasedbo. Vodenje zbor-a je prevzel gospod Stanko Benko. Te začetne vaje so se udeležile gospe: Marica Brati-na, pokojna Grozdana Črni-goj, Milica Jejčič, Anka Krašna, Silva Lemut, pokojna Marija Makuc, Vera Plesničar, Ivan-ka Štor in Vanda Žvanut. Po-tem se je iz vaje v vajo število pevk povečevalo. Pevke so



pospešeno prihajale, med njimi tudi gospa Klara Štrancar, ki je takoj sprejela vodstvo zbora in ga uspešno ter požrtvovalno vodila več kot triindvajset let.

Gospa Vera Plesničar je pre-vzela delo blagajničarke zbor-a in se s financami trudila dok-ler zaradi bolezni ni zmogla več opravljati tega dela. Največ-je število do sedaj je osemindvajset članic. Zborovodja gos-pod Stanko Benko se je zavzel za zbor in velik poudarek po-lagal pravilni izgovorjavi. Imel je precej težko delo. Pele smo največ v tri in štiriglasju. Sko-raj nobena ni poznala not in tudi pevske izkušnje marsika-tera ni imela. Po natečaju je na predlog gospe Milke Curk zbor dobil ime Večernica.

Bile smo pogumne in se prija-vljale na revije Primorska poje, Naši zbori pojo, Pod modrim

nebo, na Tabor slovenskih pevske zbore v Šentvidu pri Stični in na revijo ženskih pev-skih zbore v Slovenskih Ko-njicah. Obiskovale smo do-move starejših, prepevale na otvoritvah, razstavah, predsta-vitvah, recitalih, pogrebih, na lokalnih prireditvah Društva upokojencev in invalidov, pa tudi na pokrajinskem oziroma državnem nivoju društva upo-kojencev. Vabili so nas v različ-ne kraje in tudi same smo or-ganizirale številne koncerte in gostovanja.

Pod vodstvom gospoda Stan-ka Benka smo zadnji nastop odpele septembra 2006 na Predmeji. Z njim smo imele sto osemdeset nastopov. Prvič smo z zborovodjem gospodom Mi-ranom Rustjo zapele na upo-kojenski prireditvi Zlata jesen v gledališču v Novi Gorici. Z njim je v zboru zavel nov, dru-gačen veter – uvajal je tehnič-ne, dihalne in vokalne vaje in zastavil nov program. Vse to smo z veseljem sprejele in naše napredovanje so opazili vsi, ki so naše petje spremljali od za-četka. V tem obdobju je zboro-vodja prav za Večernice uglas-bil kar nekaj skladb in javno povedal, da smo učljive in pri

teh jesenskih letih pripravlje-ne na nove, trendovske nači-ne učenja. Zanimivo je, da so se okrogli nastopi, pomembni za Večernico, dogajali na velikih prireditvah.

Tako smo stoti nastop odpe-le 27. aprila 2003 na reviji Pri-morska poje v Avditoriju Por-torož, dvestoti nastop smo 1. oktobra 2007 odpele v Lin-hartovi dvorani Cankarjevega doma. Tudi tristoti nastop je bil 4. marca 2011 na reviji Pri-morska poje na gradu Dobro-vo, štiristoti pa v Hotelu Delfin v Izoli 9. aprila 2015. Tu so se predstavile tudi literatke naše-ga zbora.

Petindvajset let je za nami. Vesele in ponosne smo, da se je v naših vrstah zamenjalo ve-liko pevk. Nekatere so pele od prvega dne, nekatere samo ne-kaj let, mesecev; pa tudi take so vmes, ki so na vaje prišle le dvakrat.

Vsem skupaj in vsaki posebej velika zahvala.

(Iz zbornika Petindvajsetletnica Ženskega pevskega zbora Večernica)

Foto: Nevenka Vidmar



Koncert mediteranskih pesmi

SOBOTA, 9. november 2019, ob 18.00 v Dvorani prve slovenske vlade v Ajdovščini



Da bodo prihajajoči dnevi prijetni in drugačni, vas vabimo na Koncert mediteranskih pesmi, koncert glasbenih presežkov z odličnimi izva-jalci in izbrano glasbo, ki jemlje dih.

Tanja je za ta večer skrbno izbrala pesmi Me-diterana, ki so priljubljene po vsem svetu in jih prepevajo najbolj znani pevci: O sole mio, Che sarà, Volare, Felicità, Vivo per lei, Con te partirò, Caruso, Santa Lucia, Amigos para si-empre, Tornerò ...

Prisluhnili boste tudi priljubljeni hrvaški Klapi Histri, ki bo zapela najlepše dalma-tinske pesmi: Oprosti mi pape, Tu non llores mi querida, Nono, dobri moj nono, Moj lipi anđele, Skalinada ...

Vabimo vas, da skupaj ustvarimo nepozaben večer.

Nastopajo: citrarka TANJA ZAJC ZUPAN, Klapa HISTRI, pevca TEJA SAKSIDA in KLEMEN TORKAR, klaviaturist TADEJ VASLE in voditeljica ANA ZUPAN.

PRODAJA VSTOPNIC:

BAR STOLP Ajdovščina – 040 648 747, 041 749 060, TURISTIČNA AGENCIJA TAROL – 041 740 770, FOTOKOPIRNICA STANISLAV KOBAL s.p., TIC VIPAVA, TIC PODNANOS - 070 799 309, društva, sindikati.

Cena vstopnice v predprodaji je 16 €, na dan koncerta bo 19 €.



NOVO V AJDOVŠČINI SAMOPOSTREŽNA PRALNICA PERILA LAUNDRY LAND



ODPRTO VSAK DAN od 7.00 do 22.00
TUDI SOBOTE, NEDELJE IN PRAZNIKE

pranje perila 10kg = 4€
pranje perila 20kg = 7€
sušenje perila 10min = 1€

Plačilo je mogoče z bankovci ali kovanci,
v avtomatu za žetone.

Najdete nas na naslovu:
Goriška cesta 56, Ajdovščina

Obujali smo spomine na Nepal

V začetku oktobra so avlo OŠ Draga Bajca v Vipavi krasili panogi na katerih smo lahko opazovali utrinke iz potovanja Brana Jazbarja po Himalaji. Dela v izvirni tehniki akrila na akvalnem papirju s spiranjem

Kathmandu-ja, Bhaktapur-ja in Patan-a.

Iztok Premrov: "Neverjetno je, koliko del nastane po vsakem potovanju g. Jazbarja in kako se stopnjuje njihova intenzivnost. Bistvena njihova



pastoznih nanosov barv, so bila leta 2008 že razstavljena tudi v Etnografskem muzeju v Ljubljani, v organizaciji Republike Nepal.

Iz vsebine razstavljenih del smo lahko opazili, da slikarja zanimata kulturna in naravna dediščina obiskanih dežel in njihovi prebivalci, vsekakor pa ga vodi želja po izvirnosti.

Potovanje je bilo poleg razstave platen predstavljeno še v besedi, fotografiji in filmu skozi katere smo lahko spremljali njegova pot po Nepalju, potepanje po džungli Chitwan med Nepalom in Indijo ter kultura

vrednota je na koncu vendarle umetnikov rokopis, ki zgodbam da vidno podobo, po vsebinski plati doživeto in neposredno, po oblikovni pa izvirno, slikovito in predvsem likovno učinkovito."

Da lahko premagaš vse napore, ki jih zahteva tako potovanje moraš imeti poleg duše tudi fizične sposobnosti. G. Brane Jazbar je poleg tega, da je umetnik tudi športnik, kar se pri njem odlično dopolnjuje.

Želimo mu še veliko lepih potovanj in hvala za lep večer.

Mirjam Graovac

Mihael Kuša - ob 320 obletnici smrti

Pred 320 leti je v Ljubljani umrl Mihael Kuša. Rojen je bil v Lokavcu, v zaselku Kuši okrog leta 1637.

Bil je znameniti kamnosek v slovenskih deželah in na Hrvaškem. Od leta 1677 je bil vodja kamnoseške delavnice v Ljubljani. Kot domačin je bil sorodstveno in poslovno povezan s kamnoseki in kiparji v naši dolini (Paccassi v Gorici).



Oskrboval je cerkve s kamnito opremo (Ajdoščina, Lokavec, Mekinje, Ljubljana, Škofja Loka, Bled, Karlovec, Zagreb).

Pri delu je uporabljal plemeniti marmor iz Italije, pogosto črnega in raznobarvne kamnite vložke. Uvedel je obliko italijanskega zgodnjebaročnega oltarja. Kaže se slog evropske umetnosti, ki je zastopan tudi v arhitekturi, slikarstvu, umetni obrti, tudi v glasbi in književnosti. Baročne zgradbe na Primorskem (cerkve, gradovi) so delo domačih in tujih umetnikov. Njegov učenec je bil Pavlin Toma Jurjevič.

V cerkvi sv. Janeza Krstnika v Ajdoščini sta dva oltarja delo Mihaela Kuša in sicer oltar sv. Roka in oltar Srca Jezusovega, katera je posvetil tržaški škof Giovanni Muller 4. julija 1699.

Marjetka Bogataj

Zadnji fašistični vrtec v Ajdoščini

Z Rapalsko pogodbo 1920 je Italija dobila pod svojo oblast Primorsko in del Kranjske. V prvih letih so še delno pustili uporabo slovenskega jezika, z nastopom fašizma pa so bile popolnoma ukinjene pravice

nacionalnih manjšin v državi. V šolah je postal uporaben jezik samo italijanščina, slovenski jezik se je ohranjal samo doma in v cerkvah. Z Gentilijevo reformo so v osnovnih šolah začeli s popolno romanizacijo



manjšin. Ustanovili so enoletni predšolski italijanski vrtec, obvezen za vse. Cilj je bil učenje italijanščine, predvsem pogovorne, pa tudi predstavitev države Italije. Bil je za otroke prijeten, zabaven. Otoci so dobili nove šolske halje, malico in kosilo je pripravljala odlična kuharica – domačinka, medtem ko so se vzgojiteljice menjale vsako leto, vse pa so prihajale južne Italije.

Vse to je trajalo do kapitulacije Italije 8. septembra 1943, nakar so tudi Ajdoščino zasedli Nemci, ki pa so pustili uporabo slovenskega jezika tudi v šolah.

Marjetka Bogataj

Bi se pridružili ekipi prve pomoči?

Čas v katerem živimo, je čas naraščajočih elementarnih in civilizacijskih nesreč. Vse večja je potreba po prostovoljnem pristopu k humanitarni dejavnosti oz. dejavnosti zaščite, reševanja in pomoči.

V Rdečem križu Slovenije – Območnem združenju Ajdoščina delujejo tri ekipe prve pomoči, dve na območju občine Ajdoščina in ena na območju občine Vipava. Ekipe so vključene v sistem zaščite in reševanja ter so vedno pripravljene, da se odzovejo na vpoklic v primeru večje naravne nesreče. Za običajne, vsakdanje ali

obvladljive situacije na področju prve pomoči namreč skrbi ekipa nujne medicinske pomoči. V Ajdoščini izvaja NMP Zdravstveni dom Ajdoščina oz. njihova ekipa reševalcev – zdravstvenih tehnikov, dipl. zdravstvenikov in zdravnikov. Težave lahko nastanejo, ko je poškodovancev več.

Ajdovski in vipavska ekipa prve pomoči RKS – OZ Ajdoščina sta se v preteklih osmih letih večkrat izkazali v resničnih situacijah in na preverjanjih usposobljenosti ekip prve pomoči, ki jih organizirata Civilna zaščita in Rdeči križ.

Vipavska ekipa je leta 2016 na državnem preverjanju usposobljenosti osvojila 2. mesto.

RKS – OZ Ajdoščina name-rava v decembru 2019 začeti z usposabljanjem novih članov ekip prve pomoči, ki bodo dopolnili vrste že obstoječih. Po več letih nekateri dosedanjí člani ne morejo več sodelovati v ekipah, zato RKS - OZ lepo vabi k sodelovanju nove kandidate.

Ekipo prve pomoči sestavlja šest bolničarjev oziroma bolničark. Člani ne potrebujejo nobenega predznanja, potrebno pa je, da opravijo 70 urni tečaj za bolničarja, ki ga bo organiziral RKS - OZ Ajdoščina. Tečaj je za člane ekip brezplačen, izvajal pa se bo v dela prostem času.

Ker verjamemo, da bodo ekipe ob naši podpori lahko učinkovito rasle in se razvijale, je tudi projekt zastavljen dolgoročno. Na tečaju se bodo člani ekip najprej seznanili s temeljnimi postopki prve pomoči, svojo usposobljenost in pripravljenost pa bodo nato nenehno izpopolnjevali in ekipa se bo počasi pripravljala na morebitno aktivacijo v krizni situaciji.

V ekipo se lahko vključi vsak, ki je pripravljen sodelovanju nameniti nekaj prostega časa, je v dokaj dobri psihofizični kondiciji in ustaljen na našem območju. Če bi se želeli pridružiti ekipi oziroma imate še kakšno vprašanje, nas prosimo pokličite na 051 430 722 ali 05 366 4930, nam pišite na ajdovscina.ozrk@ozrks.si ali nas obiščite na našem sedežu na Tovarniški cesti 3 G v Ajdoščini.

Lepo vabljeni!

Rdeči križ Ajdoščina



Služba nujne medicinske pomoči na zgornjevipavskem

Nujna medicinska pomoč (NMP) je izvajanje nujnih ukrepov ekipe NMP pri osebi, ki je zaradi bolezni ali poškodbe neposredno življenjsko ogrožena oziroma pri kateri bi glede na bolezenske znake v kratkem času lahko prišlo do takšne ogroženosti.

Pogled v preteklost

Prva reševalna postaja na našem območju je delovala v sklopu bolnišnice Vipava (od leta 1954). Namen in osnovna dejavnost reševalne službe je bil prevoz bolnikov in tudi

dežurni službi. Od leta 1994 je bila v popoldanskem času organizirana posebna ambulanta za nujne primere. V tej ambulanti je bila zaposlena medicinska sestra, ki je pomagala dežurnemu zdravniku, ta

Nova Gorica.

V letu 2002 je bilo kupljeno novo reševalno vozilo, kar je pomenilo prelomnico v razvoju službe NMP Ajdovščina. Služba se je dokončno organizacijsko in kadrovskega popolnoma osamosvojila.

Kako je danes?

Služba NMP Ajdovščina skrbi za neprekinjeno zdravstveno varstvo na območju občin Ajdovščina in Vipava s ciljem, da se kar najbolj skrajša čas od nastanka nujnega stanja do začetka dokončne zdravniške oskrbe.

NMP in DEŽURNA SLUŽBA se dopolnjujeta in sta organizirani 24 ur na dan, 365 dni na leto, za izvajanje nujnega zdravstvenega varstva občanov tako v ambulanti kot na terenu.

Nujno medicinsko pomoč izvajajo zdravniki po predhodnem mesečnem razporedu ter 10 reševalcev (5 diplomiranih zdravstvenikov ter 5 zdravstvenih reševalcev).

Služba ima dve nujni reševalni vozili, ki služita samo nujnim reševalnim prevozom ter dežurstvom na javnih prireditvah.

Ekipa NMP je sestavljena iz zdravnika in dveh reševalcev (diplomiranega zdravstvenika – spremljevalca in zdravstvenega reševalca – voznika).

Čez dan med tednom je služba NMP Ajdovščina organizirana tako, da reševalca delata v ambulanti NMP, v primeru nujnega stanja pa skupaj z zdravnikom odideta na teren. Zdravnik, ki je dežuren, opravlja delo v svoji ambulanti, kjer ima naročene paciente. Če mora oditi na teren, zapusti ambulanto in naročeni pacienti ga morajo počakati, da se vrne. V času, ko je urgentna ekipa na terenu, pride v ambulanto NMP ena od medicinskih sester, ki je v pripravljenosti v svoji ambulanti (navadno iz iste



ambulante kot je tisti dan dežurni zdravnik).

Tudi med tednom ponoči ter med vikendi in prazniki gre na teren ekipa z zdravnikom in dvema reševalcema. V času, ko je ekipa na terenu, se Zdravstveni dom Ajdovščina zapre. V takem primeru je na vhodnih vratih izobešeno obvestilo, da je ekipa zaradi nujne intervencije na terenu. V tem času pacienti lahko poiščejo pomoč v Urgentnem centru Nova Gorica (Splošna bolnišnica »dr. Franca Derганca« v Šempetru pri Gorici) ali pa pokličejo številko 112.

V vetrolovu pred vhodom v ambulanto NMP je tudi stalno dostopen avtomatski defibrilator (AED) ter zloženki o osnovnih ukrepih prve pomoči ter pravilni uporabi AED, ki sta lahko v pomoč ljudem, da bodo znali pravilno in hitro ukrepati pri življenjsko ogrožujočih stanjih.

V primeru, da je poškodovancev več ali pa gre za sočasne intervencije, nam pride na pomoč enota NMP ZD Nova Gorica, ki ima tudi reševalno postajo ter enoto NMP Postojna.

Pogled v prihodnost

Eden izmed glavnih gradnikov prihodnjega sistema nujne medicinske pomoči na ravni države je Dispečerska služba zdravstva (DZS). Njeno glavno poslanstvo je sprejem obvestila (klica) o nenadnem dogodku, ki zahteva intervencijo mobilne enote NMP na terenu, določanje prioritete sprejetim obvestilom in aktiviranje ustrezne ekipe NMP glede na naravo in lokacijo dogodka.

DZS je bila ustanovljena leta 2018. Operativni del službe deluje v dveh ločenih centrih, v Ljubljani (v izgradnji) in Mariboru, kjer zdravstveni dispečerji delujejo v moderno opremljenih in tehnološko podprtih prostorih. Predvidena dokončna vzpostavitev službe je konec leta 2019.

Predvidoma bo DZS usmerjala najbližje mobilne enote na kraj dogodka po vnaprej določenih kriterijih - odposlana bo najbližja mobilna enota nujne medicinske pomoči, ne glede na občino, v kateri je do dogodka prišlo. Odločitev o najprimernejši ekipi za izvoz bo prav tako sprejel zdravstveni dispečer.

Organizacijo dispečerske službe zdravstva ureja Pravilnik o dispečerski službi zdravstva. Služba NMP ZD Ajdovščina bo po pravilniku vključena v območje pristojnosti Dispečerskega centra zdravstva Ljubljana.

Ko bo vzpostavljena DSZ, bo ministrstvo preučilo obremenitve glede na realno zbrane podatke in začelo s postopki za prilagoditev mreže izvajalcev NMP in spremembo položaja posameznega izvajalca v mreži. Na spremembo statusa izvajalca v sistemu NMP bo vplivala tudi prostorska rešitev in materialni pogoji, ki bodo omogočali razširitev dejavnosti. Temu sledi tudi postopno uvajanje oziroma vzpostavitev Satelitskih urgentnih centrov (SUC).

SUC bo v eni od oblik priznan na območjih, ki so bolj obremenjena s prihodi in obravnavo pacientov (običajno so to zdravstveni domovi na območjih, ki so bolj oddaljeni od urgentnih centrov).

Za območje zgornje Vipavske doline bi bilo z vidika geografskih in demografskih značilnosti, pomembne prometne vloge ter hitro naraščajočega turizma (tudi adrenalinskega) bo zelo pomembno, da tudi ZD Ajdovščina pridobi Satelitski urgentni center.



Prva reševalna postaja na našem območju - v sklopu Splošne bolnišnice Vipava (od leta 1954)

zdravnikov na obiske po domovih. Vozniki reševalci so bili Ivan Plešnar, Ivo Medved, Rado Gerželj, vodja pa je bil Franc Ipavec. S preselitvijo celotne bolnišnice v Šempeter (leta 1964) se je odselila tudi reševalna služba.

Vse od takrat pa do leta 1998 je na ajdovskem in vipavskem območju nujno medicinsko pomoč izvajal dežurni zdravnik 24 ur na dan ob pomoči



Dežurni zdravnik se odpravlja na hišni obisk

Reševalne postaje Zdravstvenega doma Nova Gorica. Prostor dežurne službe so bili kar v splošni ambulanti. V primeru obiska na terenu je dežurni zdravnik zapustil svojo ambulanto in se na kraj dogodka odpeljal sam.

Ker pa je bilo potrebno ob nujnih stanjih reševalno vozilo čakati 1-2 uri, je velikokrat na pomoč zdravniku priskočila tudi ambulantna medicinska sestra. Pravi temelji službe NMP Ajdovščina so se začeli postavljati v začetku 90-ih let z ureditvijo prvih prostorov namenjenih

pa je opravljal še redno delo v svoji ambulanti. Navadno je medicinska sestra iz te ambulante odšla z dežurnim zdravnikom tudi na teren. Reševalno vozilo je bilo potrebno še vedno čakati, da je prišlo iz Nove Gorice.

Zaradi vse večjih potreb tudi po dopoldanskem delu v ambulanti za nujne primere, je bila leta 1995 organizirana dopoldanska in popoldanska ambulanta za nudenje nujnih zdravstvenih storitev tako v ambulanti kot na terenu. Vse ta čas pa je največji problem predstavljalo prav reševalno vozilo, ki ga je bilo vsakič potrebno čakati najmanj pol ure.

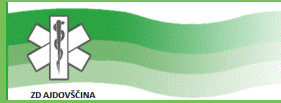
Službo NMP je Zdravstveni dom Ajdovščina začel pospešeno razvijati v letu 1998 z izgradnjo ambulantnih prostorov in ustreznim nabavljanjem vse potrebne opreme ter zaposlovanjem ustreznega kadra. Ker lastnega reševalnega vozila služba še ni imela, je bila pogodbeno vezana na izposojeno vozilo skupaj z zdravstvenim tehnikom – voznikom v Zdravstvenem domu



Prvo reševalno vozilo z ekipo



Postopek klica nujne medicinske pomoči (112)



Kdaj poklicati 112?

Pri težkih bolezenskih stanjih in stanjih, ki neposredno ogrožajo človeško življenje.

Primeri:

- zastoj dihanja in bitja srca
- izguba zavesti, neodzivnost
- nepojasneni napadi ali krči
- dušenje ali težko dihanje (zaradi tujka v zgornjih dihalih, astme, ...)
- nenadna bolečina v prsnem košu ali zgornjem delu trebuha
- nenadno nastale motnje srčnega ritma – prepočasen (<50), prehitel (>150) ali nereden utrip
- znaki možganske kapi - znaki, ki jih povzema kratica GROM: G – govor (nerazumljivo izražanje, nerazumevanje besed), R – roka (delna ali popolna ohromelost telesa, negibnost udov, motnje občutkov po eni polovici telesa), O – obraz (asimetrija obraznih potez s spuščnim ustnim kotom, nezmožnostjo zapiranja veke, asimetrija pri nasmehu), M – minuta (čim hitrejša prva pomoč)
- nenadna vrtoglavica, slabost ali motnje vida
- nepojasnen hud glavobol
- hude bolečine v trebuhu ali hrbtu
- krvavitve, ki jih ne moremo ustaviti
- bruhanje ali izkašljevanje krvi
- odvajanje krvavega ali črnega blata
- hujše opekline
- utopitve
- hujše poškodbe (zlomi, ureznine, ...)
- udar električnega toka ali strele
- podhladitve, vročinski šok
- hude alergijske reakcije
- zastrupitve (z zdravili, narkotiki, kemikalijami, ...)
- zelo visoka telesna temperatura (več kot 40°C), ki po zdravljenju ne pade
- spremembe v vedenju, ki povzročajo nevarnost za bolnika in okolico (samomorilne težnje, ...)

Vsak neupravičen ali lažni klic lahko onemogoči pomoč tistemu, ki jo zares potrebuje!

Klic številke 112

- pomirite se in govorite razločno
- ko pokličete na številko 112, se vam oglasi dispečer v najbližjem ReCO (Regijskem centru za obveščanje). Prosite ga, naj vas preveže v najbližjo službo NMP.
- zdravstvenemu delavcu, ki bo nujni klic sprejel, povejte naslednje podatke: kdo kliče (se predstavite z imenom in priimkom), kaj se je zgodilo (na kratko opišite dogodek, kje se je zgodilo (točen naslov ali kraj), starost, spol in število ponesrečencev (če je znano), v kakšnem zdravstvenem stanju je bolnik/ponesrečenec (ali diha in ali je pri zavesti) in telefonsko številko, s katere kličete
- odgovorite na vsa vprašanja, ki vam jih zastavi zdravstveni delavec in sledite njegovim navodilom
- pri opisu kraja dogodka naštejte orientacijske točke v bližini (križišča, mostovi, zgradbe)
- ne prekinite pogovora, dokler ga ne prekine zdravstveni delavec
- ne zapustite kraja dogodka, dokler ne prispe ekipa NMP

Dokler ne prispe ekipa NMP

- izpolnite navodila, ki vam jih je dal zdravstveni delavec
- pacientu nudite prvo pomoč v okviru svojega znanja in sposobnosti
- ne premikajte pacienta, če ni v nevarnosti
- če je nezavesten, ga namestite v položaj za nezvestnega
- če ne diha oz. ne diha normalno, začnite s temeljnimi postopki oživljanja (30 masaž, 2 vpiha) in pošljite nekoga po AED, če je v bližini
- če je pacient pri zavesti, ga pomirite
- ne dajte mu hrane in pijače
- pacienta namestite, da mu bo udobno in toplo
- pripravite pacientovo zdravstveno kartico, zdravstveno dokumentacijo in zdravila, ki jih jemlje
- če je mogoče, pošljite nekoga na cesto, da pričaka reševalno vozilo
- če je zunaj tema, prižgite luč pred hišo ali na balkonu
- omogočite prost dostop do pacienta (umaknite vozila pred hišo, v hiši pa pohištvo in rastline)
- zaprite hišne ljubljence (pse, mačke,...)

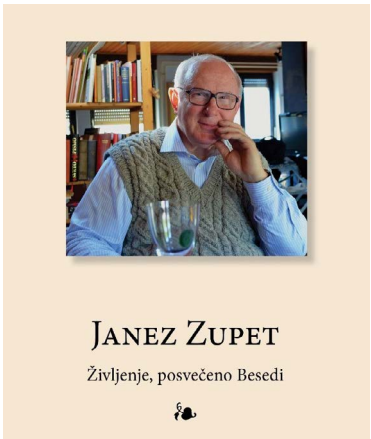
Naloga službe NMP in DEŽURNE SLUŽBE je obravnavati nujnih stanj pri osebi, ki je zaradi bolezni ali poškodbe neposredno življenjsko ogrožena.

Nenujne storitve (nenujni pregledi v ambulantni NMP, nenujni obiski na domu, predpisovanje napotnic za naročene preglede in receptov za zdravila, ki jih redno jemljete) lahko onemogočijo pravočasno posredovanje ekipe NMP v primerih, ko je pomoč zares potrebna!

V Vipavi predstavili zbornik o Janezu Zupetu

Ob 75-letnici rojstva prof. msgr. Janeza Zupeta je izšel zbornik »Janez Zupet. Življenje, posvečeno Besedi«. V nedeljo, 13. oktobra 2019, je bila v avditoriju Škofijske gimnazije Vipava prva predstavitev, ki sta jo organizirali župnija Vipava in ŠGV.

Prof. msgr. Janez Zupet, duhovnik, prevajalec in lektor, se je rodil 16. oktobra 1944 in je večji del svojega življenja preživel v Vipavi. Dobra tri leta po njegovi selitvi v večnost je izšel zbornik, ki ga je uredil dr. Anton Štrukelj s pomočjo sodelavcev. V njem so zbrani spomini sorodnikov, sodelavcev, učencev, sobratov, prijateljev in drugih, ki so vsaj del življenja hodili ob njem. Dodana so nekatera besedila prof. Zupeta: njegova teološka razmišljanja, predstavitev posameznih prevodov, nekaj pogovorov, ki jih je imel za tiskane medije, in pestro slikovno gradivo. Ob koncu je obsežna bibliografija: pregleden dokaz njegove bogate zapuščine. Za oblikovni izgled je s pretanjenim občutkom za skladnost poskrbel vipavski rojak, akademski slikar in grafični oblikovalec, g. Lucijan Bratuš. Slovesna predstavitev zbornika je v domačem in sproščenem vzdušju izzvenela kot 'praznik



besed' v spomin na velikega ljubitelja in poznavalca Besede in besed. Skozi ves program so se kot 'pokušina Zupetovih (besednih) slaščic' prepletale misli iz zbornika: zapisi o g. Zupetu in njegove misli ter se s premišljeno vezno besedo prelile v bogato 'besedno gostijo'.

V osrednjem delu je zbrane nagovoril škof Jurij Bizjak in 'slaščicam' dodal nekaj prirčnih 'ocvirkov'. Župan Občine Vipava, g. Goran Kodelja, je pojasnil, zakaj pri odločitvi o finančni podpori zbornika

ni okleval: g. Janez Zupet je bil velik človek, da malo takih, in vsem je v zadoščenje, da smo njegovo delo pravilno cenili ter ga še za časa življenja imenovali za častnega občana. Urednik, g. Anton Štrukelj, je 'kulinarčni ponudbi' dodal še eno dobroto, ko je izpostavil, da je imel g. Zupet rad tudi štruklje – tako z malo kot z veliko začetnico. Nato je zgoščeno predstavil vsebinsko zasnovo zbornika in se zahvalil sodelujočim: kar 46 različnih piscev je prispevalo svoje prispevke, s pomočjo katerih se izrisuje in trajno ohranja podoba g. Janeza Zupeta. V imenu sorodstva je spregovorila sestra g. Zupeta, ga. Ana Pucihar. Njen občuten nagovor je izzvenel v vprašanje, kaj preprečuje izid novega prevoda slovenskega Misala, ki ga je g. Zupet oddal v začetku leta 2013.

Program so s petjem obogatila dekleta vokalne skupine Segno in pevci moškega pevskega

zboru župnije sv. Štefana iz Vipave.

Po obilju 'hrane za dušo' je bila priložnost za srečanje in druženje, ko so se obiskovalci prireditve lahko okrepčali še z izbranimi 'dobrotami za telo', ki so jih pripravili vipavski župljani. Bilo je lepo ... In verjamem, da je bil zadovoljen tudi g. Janez, ki nas je spremljal z neke druge perspektive: od tam, kjer je vse prav in urejeno, kjer nima težav z aritmijo in postavljenimi roki, ne skrbi z vejicami, začetnicami ali iskanjem boljših prevodnih rešitev, kjer niti Misala ne potrebuje več in so vsi človeški odnosi preseženi in prečiščeni ... Zdaj v mnogo večji polnosti doživlja, kar je povedal še za časa življenja: »Preboril sem se do trdne svobode srca /.../ Živim v svetlobi, izpolnjeno. Počutim se kot preprost evangelijski služabnik, ki je naredil, kar je bil dolžan narediti.«

Martina Krečič, Vipava

ŠKURA SENCILA
051 895 957

- žaluzije
- plise senčila
- rolo senčila
- lamelne zavese
- panelne zavese
- popravila in servis, menjava platen

- komarniki
- tende
- rolete
- screen roloji
- zunanje žaluzije

Škura Neje Bizjak s.p. Ajdovščina
info@skura-sencila.com www.skura-sencila.com

“ZA VSE GENERACIJE”

izdelki iz pšeničnih kalčkov



odlična dopolnitev vsakodnevnih prehrane z naravnimi vitamini in minerali

www.moleum.si

latnik

Lična hiša že šestnajst let odpira vrata umetnosti

V soboto, 5. oktobra, je Lična hiša z odprtjem razstave priznanega slikarja iz Bosne Seada Emrića obeležila šestnajsto obletnico delovanja. Lična hiša je galerija, likovni atelje in Umetniško izobraževalno društvo, ki je svoja vrata prvič odprla 19. septembra 2003, ko sta njena ustanovitelja, umetnika Polona Kunaver Ličen in David Ličen naznanila, da bo nova galerija ponujala različne umetniške in kulturne dogodke.



Kulturno društvo Lična hiša je ob tokratnem jubileju povabilo umetnika - slikarja Seada Emrića iz Bosne. Cikel razstavljenih slik pod naslovom SUMMA BOSNIACA predstavlja avtorjeva dela, ki barvno žarijo in imajo močan kulturni pridih okolja, iz katerega izhaja.

Likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šanj je o razstavljenih delih med drugim zapisala: »Sead Emrić slikar iz Bosne. V slikarski govorici izraža ideje, ki izvirajo iz njegovega odkrivanja, poznavanja

in spremljanja zgodovine in kulturne dediščine Bosne in Hercegovine. Vse to bogastvo preteklosti poveže v večplasten konglomerat, ki se nagiba proti abstrakciji, vendar v njem zaznavamo pejsažne in tihožitne elemente. V likovnem pogledu so njegova dela zelo žlahtna. Je kolorist s kulturološkim pridihom, z močnimi barvnimi vrednostmi, med katerimi sta nepogrešljiva rdeča in zlata. Specifičnost veje tudi iz struktur, ki dajejo slikovni površini poseben čar in razpirajo bogastvo likovnih

efektov. Na njihovi površini tudi barve pridobijo nove vrednosti.«

Sam avtor je na odprtju razstave poudaril, da se v Slovenijo vedno rad vrača, ker se čuti v naši državi toplo sprejetega, kar mu omogoča povezovanje na širšem kulturnem področju.

Glasbeno so odprtje razstave obogatili učenci Glasbene šole Vinka Vodopivca iz Ajdovščine. Razstava, vredna ogleda, bo odprta do 2. novembra.

Niko Ličen



Šagra v Malih Žabljah



Vaščani Malih Žabelj in nekdanji domačini vasice na južni strani Vipavskega Križa se vsako leto prvo oktobrsko nedeljo zberemo na šagri pri kapelici Roženvenske Marije sredi vasi. Zberemo se v župnijski cerkvi v Križu in peš poromamo proti Malim Žabljam. Po molitvi in pesmi se zadržimo v prijetnem druženju ob dobrotah, ki jih pripravijo marljive gospodinje.

Letos smo na pobudo predsednika krajevne skupnosti in njenih članov, po uradnem delu prvič pripravili srečanje ob sveže pečenih pogačah z ekološke kmetije Kravos, pecivu pridnih gospodinj in vinu vaških vinarjev. Ker nimamo primerne skupnega prostora,

smo pogostitev pripravili kar na stranski cesti. Ne glede na to se je ob prigrizku in poskočni glasbi dveh mladih harmonikašev zadržalo nepričakovano veliko ljudi.

Veseli smo, da je letošnja šagra spet združila in povezala vaščane, poslušali smo mlade talente in se pogostili s kulinaricnimi in vinskimi dobrotami naših domačinov. Želimo si, da bi lahko tudi naša vasica v bližnji prihodnosti dobila pokrit prostor za druženje, ki bi nudil zavetje v vsakršnih vremenskih razmerah in bi se tam lahko srečali tudi ob drugih priložnostih.

H.B.

GOSTILNA

Sila

LOKEV

041 361 729

KOSILA, MALICE,
POGOSTITVE, CATERING

JE PRIŠEL ČAS ZA
MENJAVO PNEVMATIK?

OGLASITE SE PRI
AVTO-MOTO STOINTAS
V AJDOVŠČINI



Avto - Moto STOINTAS d.o.o.
Goriška 58, Ajdovščina

tel: 031-615-216



VRTNI CENTER KALIA

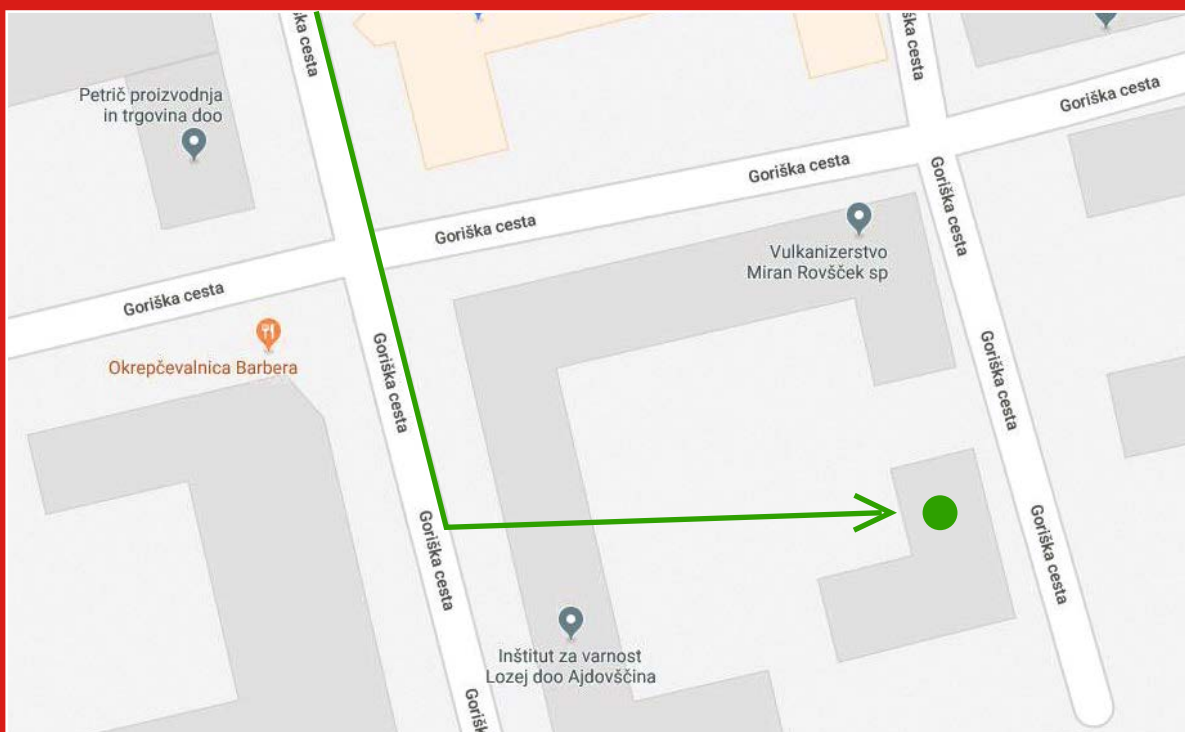
Ajdovščina

Goriška 64, obrtna cona Gmajna,
Tel: 05/ 850 15 06

ODPIRALNI ČAS:
pon - pet: 8:00 - 17:00
sob: 8:00 - 12:00

Ugodni nakupi za člane kluba Kalia!

Včlanite se lahko na vseh prodajalnih mestih
Kalia ali na www.kalia.si



Vse za urejanje grobov (zemlja, pesek, kamenčki, ikebane, navadne sveče in sveče prijazne okolju ...)



PD Ajdovščina

Izlet v neznano

V deželo prihaja jesen in to je čas, ko se ajdovski planinci tradicionalno odpravimo na izlet v neznano. Letos smo se podali v čudoviti svet Divjih bab in Perkmandelca. Ko smo v Godoviču zavili levo, smo že dokaj točno ugibali s čim nas bo letos presenetilo naše društvo.

V Idriji nas je pričakal naš vodnik, g. Nace Breitenberger, predsednik PD Idrija. Že prej smo ga kdaj srečevali na raznih planinskih srečanjih in vedno nas je navdušil z lepo slovensko besedo in ogromnim znanjem. Tokrat pa nam je praznično srečanje še polepšal. Najprej smo se zapeljali do naselja Reka. Naš cilj je bila cerkev sv. Ivana, ki se je bleščala vrh strmih sten nad dolino reke Idrije. Ker smo se okrepčali z rogljički, smo z vzponom opravili mimogrede in med potjo opazovali strma pobočja in temne

grape, ki z vseh strani obdajajo Šebreljsko planoto.

Tu smo si ogledali cerkev sv. Ivana in arheološko najdišče Divje babe, ki dokazujejo, da je bilo v teh krajih življenje že v pradavnini. In ne samo življenje, bila je tudi glasba. Neandertalčeva piščal je sloves teh krajev ponesla daleč po svetu.

Nato smo se spustili v Idrijo, kjer smo si ogledali drugi največji rudnik živega srebra na svetu, ki pa danes ne deluje več in je večinoma saniran. V skrivnostni svet podzemlja smo se spustili po več kot 500 let starem Antonijevem rovu, ki je bil narejen leta 1500. Spoznali smo težko in nevarno delo rudarjev in njihovega prijatelja Perkmandelca, ki je rudarjem rad ponagajal ali pa jim pokazal pot do bogate rude. Dan se je nagibal že proti večeru, ko je bilo potrebno poskrbeti tudi za

naše želodčke. In več kot dobro so to delo opravili prijazni oskrbniki koč na Hlevišah nad Idrijo. Ponudili so nam žlikrofe (saj veste krompir, pa zabela, pa čebula, drobnjak, pa pridne

roke ... hrana za reveže so rekli - okusi pa božanski) s pečenko. Sledilo je še fotografiranje tako, za spomin. Mogoče nam bo prav ta slika, ko jo bomo čez leta vzeli v roke, polepšala dan.

Prav vsi smo bili potrebni, da je naš skupni izlet v neznano tako lepo uspel.

Hvala vsem.

mg



VAŠA PRAZNOVANJA NA ENEM MESTU

V HOTELU AJDOVŠČINA

- rojstni dnevi
- poroke
- obletnice
- poslovna kosila
- zaključene družbe

Hotel & Casino
Info & tel.: 05 3644 700

BGB TOUCH OF LUXURY
Best Gold Bet - Pigal d.o.o.
Goriška cesta 25 č, 5270 Ajdovščina

Primorje z zlatom iz Grčije

Prepevanje gradi zaupanje in spoštovanje med ljudmi. Tak svojevrsten koktajl sreče je Mešani pevski zbor Primorje iz Ajdovščine od 9. do 13. oktobra 2019 občutil na tretjem mednarodnem zborovskem tekmovanju v sončni Kalamati na jugu Grčije.



Letos se je festivala udeležilo kar 38 zborovskih skupin iz 16-ih različnih držav. Z mnogimi prijateljskimi koncerti, tekmovalnimi večeri ter pisano parado različnih kultur so se v eno skupnost povezale zborovske skupine pretežno iz evropskih držav kot tudi iz Indonezije, Kitajske, Demokratične Republike Konga in Južne Afrike.

Mepz Primorje je v sakralni kategoriji predstavil tri tekmovalne pesmi - Ave Maria v priredbi Javierja Busta iz moderne obdobja, Nympha, refer Jakob Gallusa iz obdobja

renesanse in Bogoroditve devo, raduisia v priredbi Sergeja Rahmaninova iz obdobja romantike.

Občutki zadovoljstva po uspešno odpetem programu so se do zaključne prireditve mešali z neznanim pričakovanjem. Na uradni razglasitvi finalnega večera pa je zborovodja Matjaž Remec s ponosom v svoje roke prevzel zlato diplomu, s katero je MePZ Primorje ponovno potrdil fantastičen rezultat in zadoščenje za trdo delo.

Tjaša Bratina

NISSAN INTELLIGENT MOBILITY
NISSAN X-TRAIL
DOŽIVI 4X4 AVANTURO

PRIHRANEK DO 5.000 €*

4 ZIMSKE PNEVMATIKE**

BONUS STARO ZA NOVO***

7 LET JAMSTVA****

3 LETA BREZPLAČNEGA SERVISIRANJA*****

Trgo ABC

PE KOPER, Istrska cesta 12, 05/6636 110

PE NOVA GORICA, Industrijska cesta 2a, 05/3351 084

Kombinirana poraba goriva 6,1 - 5,6 l/100 km. Emisije CO₂ 149-162 g/km. Emisijska stopnja Euro6b. Emisije NO_x 0,0358 - 0,0450 g/km. Emisije trdnih delcev 0,00001 - 0,00031 g/km. Števílo delcev: 0,02 - 0,04 x 10¹⁰. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

*Prihranek velja za omejeno količino vozil iz zaloge z akcijo Cash Plan z Nissan Financiranjem. **Velja preko Nissan Financiranja. ***V kolikor želite zamenjati svoj stari avtomobil, vam ob nakupu novega modela Nissan X-Trail priznamo do 1.450€ bonusa. Odločitev o sprejemu vašega rabljenega vozila v račun je diskrecijska pravica posameznega pooblaščenega distributerja. Odobritev bonusa "staro za novo" ni izključno vezana na sprejem vašega rabljenega vozila v račun. Velja z Nissan Financiranjem z akcijo CashPlan. ****Brezplačno 7-letno jamstvo velja z Nissan Financiranjem z akcijo CashPlan. 7 let jamstva obsega 3 leta tovarniške garancije ter podaljšano jamstvo za 4, 5. leto po programu. *As new, 6 in 7 leto pa po programu Basic. oz. za 160.000 km, kar koli se zgodi prej. *****3 leta brezplačnega servisa ali za do 60.000 km za bencinske motorje. Velja za redne servisne intervale in velja preko Nissan Financiranja. Akcija velja do 31.12.2019 oz. do razprodaje zalog. Pooblaščen uvoznik Renault Nissan Slovenija, d. o. o., Dunajska 22, 1001 Ljubljana. Silke so simbolične.

Astronomija skozi čas II

V okviru astronomskih dogodkov ob tednu Univerze Nova Gorica, smo tudi v Ajdovščini postavili na ogled razstavo "Astronomija skozi čas", ki jo je pripravil in oblikoval astronomski krožek društva Most - Univerza za tretje življenjsko obdobje.

Razstava zajema obdobje od Ptolemaja do Keplerja in je nadaljevanje lanske razstave, ki je obravnavala čas do Ptolemaja. Predstavlja zgodovinski pregled dosežkov pomembnejših astronomov v 600 letnem obdobju, njihova razmišljanja in naporji za uveljavitev



novih odkritij v srednjeveškem obdobju. Razstava je na ogled v Univerzitetnem središču v Ajdovščini, Vipavska 11c do 21. oktobra. Podobno kot v

preteklem letu, bo nato potovala po šolah, saj prispeva k spoznavanju astronomije.

Silvester

Večer na Gočah v znamenju rožnatega oktobra



V znamenju rožnatega oktobra smo v sredo, 16. oktobra na Gočah, skupaj s patronažno sestro Rosano Harej, izvedli delavnico o samopregledovanju in opazovanju dojk.

Patronažna sestra je poudarila, da je zelo pomembno, da se ženske redno udeležujejo preventivnih pregledov in da se poučijo kako naj izvajajo samopregledovanje in na kaj morajo biti posebno pozorne.

Ženske si morajo zapomniti strukturo svoje dojke. Samopregled dojk enkrat na mesec

mora za vsako žensko postati rutina in obveza že od zgodnje pubertete do konca življenja. Dojka je organ oziroma žleza, ki se spreminja med vsakim menstrualnim ciklusom, med nosečnostjo, dojenjem in v menopavzi. Obstajata dva osnovna koraka pri samopregledovanju – najprej pred ogledalom pogledamo, če opazimo kakšne vidne spremembe, nato pretipamo.

Tipljemo dovolj čvrsto, stoje in leže. Dojko z blazinicami srednjih treh iztegnjenih

prstov pretipamo v vseh smereh – krožno, vzdolž dojke in od roba dojke proti bradavici. Zajamemo tudi pazduho. Pozorni smo na vsako spremembo, ki smo jo zagledali ali otipali. Spremembe dojke, ki so lahko znamenje različnih bolezni so: zatrdlina ali več zatrdlin v dojki, izcedek iz bradavice, ugreznjena bradavica ali koža, sprememba kože ('pomarančasta koža'), oteklina in rdečina na dojki, povečane bezgavke, vdolbina ali izboklina na dojki. V primeru, da se pojavijo kakšne nepravilnosti ali tumor, lahko z rednim samopregledovanjem vsaka posameznica to dovolj zgodaj zazna in ustrezno ukrepa ter tako najbolj pripomore k zgodnji diagnozi, čimprejnjemu in učinkovitemu zdravljenju ter rehabilitaciji. Ženske, naredite nekaj zase in si vsak mesec redno pregledujte dojke!

Anja Godnič

Festival čokolade



Prvi festival čokolade je v grajsko obzidje privabil kar nekaj obiskovalcev, ki so lahko okušali najrazličnejše izdelke, od klasičnih čokoladnih tablic in izdelkov, do vse bolj iskanih čokoladnih tablic in namazov z manj sladkorja, brez umetnih sladil in drugih aditivov.

Ljubitelji čokoladnih dobrot so prišli na svoj račun tudi z

izbiro lokalno obarvanih čokolad in peciva s pridihom solnega cveta, sivke, konopljinih semen, temnega piva, pa tudi prefinjene vinske čokoladne zgodbe, z žlikrofi iz temne

čokolade in sladkega roseja ter žlikrofi iz bele čokolade in pine iz pinele.

Ob bok ponudnikom čokoladnih izdelkov so organizatorji povabili zraven nekaj vinarjev in pivovarjev iz vipavskega in goriškega konca, ki so lepo dopolnili ponudbo.



Pilonova galerija

Razstava v poklon prijateljstvu

Slikarja Veno Pilon in Božidar Jakac sta v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani leta 1919 prvič skupaj razstavljala svoja zgodnja dela. Prijateljstvo sta gojila vse življenje, zato so ob 120-letnici rojstva in 30-letnici smrti Božidarja Jakca v Pilonovi galeriji v Ajdovščini ponovno postavili razstavo njunih del. Razstava bo odprta do 8. decembra



V letošnjem letu se spominjamo dveh okroglih obletnic velikega ustvarjalca, slikarja, pionirja slovenske umetniške grafike, fotografa, profesorja in soustanovitelja Akademije za likovno umetnost Božidarja Jakca.

Rodil se je leta 1899 v Novem mestu in umrl leta 1989 v Ljubljani. Obletnice so pogosto tista vzpodbuda, ki nas žene k razmisleku, k spominu na čas, v katerem je umetnik deloval, na ljudi s katerimi je sodeloval, in pri imenu Božidarja Jakca je slednjih veliko, a najdlje se gotovo pojavlja ob njem ravno Veno Pilon.

Spoznala sta se že leta 1918, ko je Jakac prvič razstavil svoja dela v prvi namensko zgrajeni galerijski stavbi na področju današnje Slovenije, v Jakopičevem paviljonu, na XVI. razstavi v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani, leta 1919 pa sta prvič skupaj razstavljala svoja zgodnja dela. Prijateljstvo sta zelo aktivno nadaljevala na akademiji v Pragi, kamor sta bila oba sprejeta istega leta, 1919.

Tudi po odhodu Vena Pilon v Firence, poleti 1920 in kasneje, leta 1928, za štiri desetletja v Pariz, njuno prijateljstvo ni bilo prekinjeno. Povezava je potekala s pismi ter z osebnimi obiski. V 50.-tih letih sta drug drugega obiskovala v Parizu, kjer je Veno Pilon prebival z družino in ustvarjal ter organizacijsko skrbel za promocijo jugoslovanske likovne produkcije v smislu neuradnega kulturnega atašeja, kot v Ljubljani in pozneje, malo pred smrtjo Vena Pilon, v Ajdovščini.

Korespondenca, ki jo hrani Pilonova galerija Ajdovščina med Venom Pilonom in

Božidarjem Jakcem je sicer skopa, kar ne moremo trditi za ostalo gradivo, predvsem dela na papirju. Izbor del za pričojo razstavo obsega predvsem risbe in grafike, ki so nastajale v Pragi, kjer sta oba protagonista naše zgodbe vsaj nekaj mesecev ustvarjala skupaj, poustvarjala enake poglede, ljudi, doživljanja. Dela na razstavi rekonstruirajo tudi Pilonovo in Jakčevo druženje, ko je Pilon že utrdil svoj položaj tako v Parizu kot v domovini.

Dela za razstavo predstavljajo tako del Jakčevega ter del Pilonovega opusa, ki sta nastajala v letih 1919-21 v Pragi. Dela prihajajo iz javnih zbirk, ki so v sklopu stalnih postavitev na ogled javnosti na Dolenjskem. Iz Jakčevega doma v Novem mestu, ki deluje kot enota Dolenjskega muzeja, prihaja 14 Jakčevih del in iz Galerije Božidar Jakac Kostanjevica na Krki 1 delo. Ostalo gradivo na razstavi je iz obeh stalnih zbirk Pilonove galerije Ajdovščina, stalne zbirke Vena Pilon in stalne zbirke Pilonovih prijateljev. V slednjo je že leta 1975 sam Božidar Jakac doniral nekaj svojih portretov Vena Pilon, leta 2003, tik pred svojo smrtjo pa je Tatjana Jakac iz moževe zapuščine Pilonovi galeriji podarila ene najzgodnejših Pilonovih poskusnih odtisov lesorezov, ki so nastali v Pragi okrog leta 1920.

Razstava bo v Pilonovi galeriji Ajdovščina na ogled do nedelje, 8. decembra 2019. Ob razstavi bo potekal program za odrasle, otroke in družine: javna vodstva, sobotne ustvarjalne delavnice, jesenske počitniške delavnice.

Kitaristi društva MOST

S prvim oktobrom se na slovenskih univerzah odpro vrata in prične se novo študijsko leto. Nekateri študenti Društva Most, univerze za tretje življenjsko obdobje iz Ajdovščine, so zavihali rokave in pričeli s krožki že v septembru. Tudi kitaristi smo že pričeli z vajami, da si čim prej skupaj razmigamo prste, ubrano zaigramo in tako pripravljeni vstopimo v novo študijsko leto.

Mostova skupina kitaristov deluje že nekaj let in šteje devet članov, starih od 62 let navzgor. Smo mešana zasedba 'fantov' in 'deklet'. Želja po igranju kitare se je večini uresničila šele po upokojitvi. V svet glasbe - z

notnimi zapisi - nas je popeljala Sonja Kodrič, za kar smo ji hvaležni, saj nas je s potrpežljivostjo in trudom bodrila in veliko naučila. Dokazala nam je, da tudi starejši lahko zmoremo še tako težavno nalogo.

V prejšnjem študijskem letu je vajeti skupine prijel v svoje roke znan ajdovski in slovenski glasbenik Gordan Novakovič. Je pravi mojster v igranju na instrumente. Ve kaj hoče in to tudi zahteva od nas. Mi smo učenci in izgovor, da smo starejši, ne pride v poštev. Znanje in igranje na note smo nadgradili z učenjem akordov, ter s petjem. Motivirajo nas tudi fanta in dekle, ki obvladajo akorde

in so prava popestritev v skupini. Med seboj se spodbujamo in si pomagamo tudi tako, da skupaj vadimo sami. Nismo več tako spretni in elastični kot v mladosti, prsti so bolj okorni, zato poteka učenje instrumenta malce počasneje - to velja predvsem za akorde. Gordan to razume, vajo ponovimo, a zahteva od nas da vadimo in s tem pridobivamo na spretnosti.

V okviru Društva Most smo že večkrat nastopali na raznih Mostovih prireditvah ter v Krminu v Italiji na srečanju treh univerz.

Vanda Ceket



V Domu starejših občanov smo praznovali 36 let

Že preko 30 let praznujemo v Domu praznik našega 'rojstnega dne'. Spominjamo se vsakič trenutka, ko je leta 1983 v jesenskem dnevu, ta Dom prvič odprl vrata in takratna socialna delavka ga. Magda Potočnik in direktor g. Anton Mihelj sta sprejela takratne prve stanovalce.

Ta streha je tem ljudem nudila nov dom. Dom z veliko sonca in dom, kjer si lahko bil, kar si in takratna mlada ekipa delavcev te je z veseljem sprejela. Tudi letos smo obeležili naš praznik. Zbrali smo se v večnamenskem prostoru in se skupaj podružili ter poveselili z varovanci Varstveno delovnega centra Ajdovščina. Glasba nas je vse povezovala tisto dopoldne - preko Žoga benda pa tudi domskega pevskega zbora Vipavski vrabčki, ki deluje v Domu že vrsto let. Dolgo vrsto let so prepevali pod vodstvom ga. Nives Ferjančič, to jesen pa so se že začeli upevati pod taktirko novih zborovodji, ga. Marije Terčelj ter njenih pevskih kolegic. Ob našem prazniku so



že zazveneli glasovi ob novih melodijah. Prijetno druženje je ob koncu zaokrožila z mislijo še naša direktorica Tanja Stibilj Slemič.

V 36. letih se je marsikaj spremenilo, veliko ljudi prestopilo prag Doma - tako stanovalcev kot delavcev. Misli, ki nas spremljajo pa ostajajo iz leta v leto iste. Spremljajo nas na vsakem koraku in nam kažejo pot za naprej.

Prva naša misel na dom je res lahko rojstni kraj, kraj

odraščanja, preživljanja lepih trenutkov, čustvenih izzivov, osebnostne rasti, je pa tudi iskanje varnega zavetja, toplote, zaupanja, sprejetosti, ljubeče skrbi in sreče. Tak dom pravzaprav želimo vsem, ki pridejo pod našo streho in prav to si želijo tudi vsi svojci ter prijatelji. Tam smo mi doma, kjer je sonce, kjer najdeš toplo dlan, kjer dom je moj...

DSO Ajdovščina

Pohodi po domači okolici



V društvu Most smo v novem letu začeli s kratkimi pohodi na katere se je prijavilo preko 70 članov. Mentorica Vesna Bratina pripravi pohode, kjer spoznavamo bližnjo okolico in poti, na katere smo že pozabili ali pa jih ne poznamo. Pohodi niso zahtevni, trajajo približno dve uri in so primerni za vsakogar.

Pohodi potekajo dvakrat mesečno. 11. oktobra, smo se odpravili s parkirišča za gradom

ob Lokavščku do 'Velike koplce' (osrednje kopališče v naših mladih letih, ko še ni bilo bazena) in nato po stezi, ki pelje pod Grivčami na Fužine. Nadaljevali smo po rimski cesti na Peskarco in čez Grivče v Ajdovščino. Sončno vreme in vesela družba je pohodnikom polepšala petkov dopoldan.

Silvester
Foto: V. Bratina

SALON POHIŠTVA
nova OPREMA

URNIK:

pon-petek od 8 - 19
sobota od 8 - 12

Že 30 let prisegamo na kvalitetno slovensko pohištvo!



NOVA Alplesova spalnica ARABESKA
že postavljena pri nas!



Najdete nas na naslovu Goriška cesta 21, Vipava
in Jelšane 7, Jelšane

DI Ajdovščina - Vipava

Srečanje starejših in težjih invalidov

V septembru smo v Gostišču Štor (Pri Nives) priredili vsakoletno tradicionalno srečanje za naše starejše in težje invalide člane.

Počasi, kot se v jeseni zbira-jo lastovke, da skupaj odletijo, so na prireditev prihajali naši člani. Veseli, da so se ponovno srečali in v pričakovanju razpleta programa je bila dvorana hitro napolnjena. Na dogodek smo povabili tudi naše poverjenike, saj so prav oni glavna vez med člani in društvom.

smo se spomnili na najstarejša udeleženca srečanja. Vsem prisotnim članom smo izročili spominska darilca, ki jih je ročno za ta dogodek izdelala naša članica. Sledil je družabni del programa, ki smo ga v prijetnem vzdušju zaključili z odlično večerjo.

Mnogi naši člani, ki so bili objavljani na to srečanje, se zaradi svoje bolezni, ki jim kroji njihov vsak dan, dogodka niso mogli udeležiti. Vse te članke bodo poverjeniki društva



Navzoče je pozdravila in nagovorila predsednica društva Manica Jerkič. Kulturni program sta popestrili komedijantki, ki sta nam na humorističen način povedali nekaj resnic o dogodivščinah v zrelih letih in ob katerih smo se iz srca nasmejali. Program je dopolnila članica Armanda, ki nam je recitala svoje stihe. Še posebej

obiskali ob novem letu.

Kot hitro mine poletje in lastovke odletijo, tako je hitro minil čas našega skupnega druženja. Vsak se je odpravil proti svojemu domu, vodila pa nas je misel, da se čez leto dni ponovno srečamo.

**Društvo invalidov
Ajdovščina – Vipava**

Blaž Mlečnik je novi direktor GRC-ja



Ajdovski občinski svet je letos sprejel nov odlok o ustanovitvi zavoda in znova združil funkciji direktorja in operativnega vodje. Odločitvi je sledil javni razpis, na katerem je svet zavoda za direktorja imenoval Blaža Mlečnika, ki po potrebi še vedno opravlja tudi operativno delo.

V enoti je trenutno dvanajst operativnih gasilcev, skupaj pa 14 zaposlenih. Delo je organizirano v štirih izmenah s po tremi člani na izmeno, a ob organizaciji dopustov in drugih odsotnosti sta v izmeni le redko več kot dva gasilca. Kadrovska okrepitev enote je zato ena od prednostnih nalog, ki se jim bo direktor posvetil v mandatu.

Ob kadrovskih zadevah sta med glavnimi izzivi, ki ga čakajo, tudi obnova voznega parka gasilcev in reševalcev ter gradnja novih prostorov gasilsko reševalnega centra v sklopu Logističnega centra Ajdovščina. Za to naložbo si ajdovski poklicni gasilci prizadevajo že dobro desetletje.

TRGOVINA HUBERT

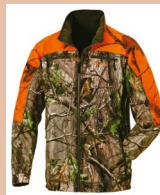
Od 15. oktobra do 15. novembra

na vsa pokrivala in oblačila **15 % popusta.**



SLIKE SO SIMBOLICNE.

PUŠKARSTVO
Hubert Pregelj s.p.



zadnji kosi od -30% do -50% popusta.

Trgovina Hubert PE Ajdovščina
Goriška cesta 23 b

tel: 05 36 62 099

Urniki: ponedeljek - petek 8:30 - 17:00
sobota 9-12

Puškarnstvo Hubert Pregelj s.p.
Malo Polje 12, 5273 Col

gsm: 041 432 514

Izdelava pušk po naročilu in vsa ostala puškarska dela.

NOVO NOVO NOVO
Kamera za nočno opazovanje
PARD NV007



slasčičarna
in picerija
ajdovščina
HISA PRAVILNI OKUSOV



Halo Erik
PICA ERIK

**DOSTAVA PIC, SOLAT IN PIJAČE
DO VAŠIH VRAT.**

vsak dan od 11.00 do 22.00 ure

Do 31. 12. 2019

Ob naročilu pice iz naše ponube

Coca cola 0,33 l samo 0,50 €

Coca cola 1,5 l samo 1,50 €

Pivo lažko 0,5 l samo 1,00 €

Preko 60 različnih pic | t: 05 368 10 80 | g: 040 738 748 | f

POLNOZRNATO TESTO • BREZGLUTENSKO TESTO • BELO LIGHT TESTO • VSAK VIKEND TUDI KONOPLJINO TESTO

Eno jabolko na dan

Društvo upokojencev Vipava že nekaj let organizira gostovanje amaterskih dramskih skupin v Kulturni dvorani v Vipavi. V mesecih, ko se dnevi krajšajo in večeri daljšajo se potrudijo poiskati amatersko predstavo, ki je navadno vedno komedija. Vsi, ki za ogled predstave namenijo uro ali dve

nedeljskega poznega popoldneva, se tako lahko nasmejijo ob komičnih prizorih, ki so odsev našega vsakdana.

Tokrat smo povabili v goste amatersko skupino iz Rodika s komedijo: 'Eno jabolko na dan'. Skupina amaterskih igralcev iz Rodika bo z veseloigro v brkinskem narečju poskrbela da se

boste vsi, ki se boste v nedeljo 17. novembra ob 16. uri, v Kulturni dvorani v Vipavi odločili za ogled gostujoče predstave, domov vračali nasmejani in dobro razpoloženi.

Vstopnine ne bo, bomo pa vsem obiskovalcem zelo hvaležni za prostovoljne prispevke, s katerimi bomo krili stroške gostovanja.

DU Vipava



Sugar and Erika

Sugar and Erika je ime (blagovna znamka) pod katero ustvarja Ajdovka Erika Jerkič. Na njenem instagram profilu lahko zasledimo fotografije raznoraznih tort in sladice, ki že na pogled izgledajo odlične. O njeni ljubezni do peke in še marsičem si lahko preberete v naslednjih odstavkih.



Kako in kdaj si se navdušila nad peko?

Ljubezen do peke se je pri meni prvič prebudila v srednji šoli. Takrat sem obiskovala likovno gimnazijo in pekla bolj za hobi, tu in tam kakšna torta za prijatelje. Šole nisem želela menjati tako da sem gimnazijo končala

in se potem vpisala na študij modnega oblikovanja. Vedela sem da je peka nekaj kar mi veliko pomeni, nisem si pa mislila da bo to moj poklic. Po dveh letih študija sem nato odšla iz Ljubljane in se vpisala na slaščičarsko šolo katero sem zaključila in pridobila poklic.

Spremljali smo te lahko tudi v zadnjem šovu Gostilna išče šefa. Zakaj si se odločila, da se na šov prijaviš?

Tako je, bila sem ena izmed tekmovalcev v zadnjem šovu Gostilna išče šefa. Na šov se ubistvu nisem prijavila sama ampak so me k sodelovanju

povabili oni. Bolj za hec sem se odločila, da grem na prvo avdicijo in na koncu pristala na televiziji.

Da so me izbrali za eno izmed tekmovalcev, sem izvedela na isti dan, kot sem imela zaključni izpit v šoli, tako da sem lahko brez skrbi odšla v šov. Ta mi je odprl veliko vrat in takoj po šovu sem dobila službo v gostinstvu. Tako sem še naprej razvijala in nadgrajevala svoje znanje, a je žal bilo vse bolj prisotno delo v kuhinji, na sladice pa sem malo pozabila.

S čim se trenutno ukvarjaš? Kakšni so želje in cilji za naprej?

Leto nazaj sem se odločila, da svoje sanje uresničim in se posvetim sladnicam ter peki tort. Dolgo je bila želja imeti nekaj svojega, samo pogum je bilo treba zbrati. Tako danes ustvarjam pod imenom Sugar and Erika. Imam svoj slaščičarski studio, kjer pripravljam torte in sladice po naročilu. Poleg same peke imam željo začeti tudi s tečaji, kjer bi svoje znanje lahko delila z drugimi.

Studio se nahaja v Ajdovščini na placu, naročila pa ponavadi potekajo preko telefona ali emaila.

Vse informacije o tečajih bodo objavljene na socialnih omrežjih, za vsa vprašanja sem pa vedno dosegljiva na svojem telefonu.



Srebrn klopotec na Vipavsko

V Cerkljenjaku se je v petek odvil 31. narodno-zabavni festival Slovenskogoriški klopotec 2019, kjer se je predstavilo 12 ansamblov iz vse Slovenije.

Poleg Špadnih fantov so se predstavili še: Ansambel Aktual, Ansambel Upanje, Ansambel Slovenjegoriški muzikantje, Ansambel Pik, Ansambel Razplet, Ansambel Vrli muzikantje, Ansambel Razgled, Ansambel Hec, Ansambel Roka

Kastelca, Ansambel Jarica in Ansambel Gedorja Kobala.

Špadni fantje so se predstavili z lastno skladbo, Srečen človek (mag. Ivan Sivec / Rok Švab) ter s sklopom narodnih (Travniki so že zeleni, Rožic ne bom trgala, Travniki že zelenijo).

Domov so se vrnili z osvojenim srebrnim klopotcem, drugo nagrado strokovne komisije (dr. Tina Bohak Adam, Brane Klavžar in Tomaž Tozon).

Poleg tega so prejeli še nagrado za najboljšo priredbo in izvedbo ljudske pesmi, prepevali pa so tudi najboljše besedilo festivala (Srečen človek mag. Ivana Sivca).

Štiričlanski zasedbi (Matej in Tomaž Šček, David Puc, Nina Kovšca) se je posebej za izvedbo lastne skladbe pridružil še Matej Kobal na baritonu.



VADBA ZA VSE GENERACIJE
V SKUPINI ALI INDIVIDUALNO
SAMOSTOJNO ALI POD MENTORSTVOM
ZA MOČ, KONDICIJO, ZDRAVJE
MASAŽE, TENS, KINESIO TAPING
KJE? V VIPAVI (MG-GYM),
SKRILJAH IN BRJAH

POKLIČI
051 813 933
IN SE PRIJAVI

*TRENING ZA ŽIVLJENJE, BODI PRIPRAVLJEN NA KAR KOLI.

AVTOSERVIS-GOLOB



WWW.AVTOSERVIS-GOLOB.SI



UGODNE ZIMSKE GUME
MENJAVA OLJA, SERVIS

3D AVTOOPTIKA
nastavitve do 24"

GORIŠKA CESTA 6, 5271 VIPAVA

031 544 594, info@golobstoritve.eu

GOLOB

STORITVE Simon Golob s.p.

Zaupajte stroki,
zaupajte Vivakliniki.



Ena od storitev, ki jih
nudimo je tudi:

Lasersko
fotopomlajevanje

Pokličite in se naročite
na 030 334 383
(urnik po dogovoru)